

Pilotevaluering af kurset "Godt igennem uddannelse"

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

INDHOLD

Pilotevaluering af kurset ”Godt igennem uddannelse”

1	Resumé	5
2	Indledning	11
2.1	Baggrund og beskrivelse af indsatsen	12
2.2	Datagrundlag	14
3	Organisering	15
3.1	Erfaringer med rollefordelingen	15
3.2	Praktisk afholdelse af kurset	16
4	Kursusudbytte	21
4.1	Tilslutning til – og fastholdelse på kurset	21
4.2	Karakteristik af kursusdeltagere	22
4.3	Forskellige typer af udbytte	24
4.4	Infografik: Hvad siger deltagerne selv om deres udbytte?	32
5	Rekruttering af deltagere	33
5.1	Kursets målgruppe	33
5.2	Skolernes erfaringer med rekruttering af elever	34
5.3	Koordinatorernes erfaringer med forsamtaler	37
6	Format, indhold og materialer	39
6.1	Kursusformat og -indhold	39
6.2	Kursusmaterialer	41

7	Instruktørrekruttering og instruktørrollen	44
7.1	Erfaringer med rekruttering af instruktører og instruktørsammensætning	44
7.2	Erfaringer med instruktørrollen	46

8	Kompetenceudvikling	48
8.1	Kompetenceudviklingsaktiviteter	48

	Appendiks A – Datagrundlag og metode	50

---

1 Resumé

"Godt igennem uddannelse" er et kursus, der tilbydes elever på ungdomsuddannelser, der har symptomer på angst, stress og/eller depression. Kurset er en videreudvikling af et evidensbaseret program fra Stanford University.

Det overordnede formål med kurset er at styrke elevernes trivsel, mestring og livsfærdigheder, og i sidste ende skal kurset bidrage til at fastholde dem i uddannelse. Kurset består i syv moduler, hvor deltagerne lærer forskellige teknikker til at håndtere symptomer på stress, angst og depression samt at forebygge tilbagefald af dårlige perioder. Kurset har et særligt fokus på at styrke de unges mestring ift. uddannelse og ungdomsliv i øvrigt.

Komiteen for Sundhedsoplysning (herefter Komiteen) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at evaluere kurset for at dokumentere virkningerne af det og for at kvalificere og understøtte udrulning af kurset på hele ungdomsuddannelsesområdet.

I dette notat samler EVA op på erfaringerne fra en pilotafprøvningsfase, der er gennemført på seks skoler i 2022. Notatet er den første af to afrapporteringer. Ved projektets afslutning udarbejder EVA en afsluttende evalueringsrapport, der har fokus på virkning, udbredelse og forankring af projektet.

Dette notat henvender sig dels til Komiteen til brug for den videre udvikling og udrulning af kurset, dels til de skoler, der skal implementere indsatsen fremadrettet.

Resultater

Samlet set viser pilotevalueringen, at ledere og koordinators på uddannelsesinstitutionerne oplever "Godt igennem uddannelse" som en relevant indsats, der kan imødekomme nogle af de udfordringer, mange af deres elever har. De foreløbige erfaringer tyder på, at indsatsen giver deltagerne et relevant udbytte, der kan hjælpe dem både i deres skolehverdag og i deres liv i øvrigt.

I de følgende afsnit fremhæves de vigtigste resultater af pilotevalueringen. Til sidst beskriver vi, hvad erfaringerne fra pilotafprøvningen har vist, at skoler og Komiteen kan arbejde videre med for at styrke henholdsvis kurset og elevernes udbytte.

Deltagerne får et godt udbytte af kurset

Helt overordnet viser pilotevalueringen, at både kursusdeltagere og instruktører oplever, at deltagerne får et godt udbytte af kurset. I alt angiver 97 % af kursusdeltagerne i spørgeskemaundersøgelsen, at de i høj grad (42 %) eller nogen grad (55 %) har fået et udbytte af kurset. Noget af det, deltagere og instruktører især fremhæver som brugbart, er, at eleverne får redskaber og teknikker, der giver dem en oplevelse af flere handlemuligheder og større selvtilid.

Derudover oplever deltagerne også større trivsel og overskud i hverdagen på grund af kurset, både i skolen og i deres øvrige liv. Deltagerne forventer, at virkningen af kurset vil følge dem fremover, så de oplever, at de færdigheder og værktøjer, de har lært, både er nyttige nu, men også på længere sigt.

Det er imidlertid først i den endelige evaluering, hvor et større antal skoler deltager, at der kan konkluderes mere grundlæggende på virkningen af kurset.

Velfungerende, at kurset er forankret hos en koordinator

Pilotevalueringen viser, at der er forskel på, hvordan skolerne organiserer kurset, men det er fælles, at en koordinator er helt central. Koordinatoren varetager typisk alle opgaver vedr. optakten til kurset, herunder rekruttering af instruktører og deltagere, og agerer bindeled mellem indsatsen og hele skolen. På nogle skoler har koordinator en mere tilbagetrukket rolle ift. selve afholdelsen af kurset, mens koordinator andre steder selv indgår som en del af instruktørteamet eller følger dem tæt.

På skolerne har man generelt gode erfaringer med at forankre indsatsen hos koordinatorene på skolen. Dog er der forskel på, i hvilket omfang andre medarbejdere på skolen er involveret i og informeret om indsatsen. Foreløbige erfaringer viser, at skoler, der tilstræber en bred involvering af fx studievejledning eller lærere, oplever, at det kan bidrage til en bredere rekruttering af deltagere og understøtte, at kurset og dets redskaber bliver kendte og anvendte på skolen.

Koordinatorer peger på, at det er vigtigt, at der fra ledelseshold er afsat tilstrækkelig tid til koordinatoropgaven, særligt ifm. opstart af indsatsen. På nogle skoler har man oplevet, at opgaven har taget mere tid end forventet.

Instruktører oplever kursusformatet som velfungerende, men at det kræver tilvænning

"Godt igennem uddannelse" bygger på et evidensbaseret program fra USA og er bygget op som et fast format med en instruktørmanual som omdrejningspunkt med klare anvisninger til struktur og indhold for de enkelte moduler. Generelt oplever koordinatore og instruktører fra pilotskolerne, at indholdet på kurset er velfungerende. De fremhæver især følgende elementer:

- En tydelig struktur, der giver deltagerne en forudsigelighed og tryghed
- Træning af konkrete værktøjer, deltagerne kan anvende fremadrettet
- En gruppebaseret indsats, der styrker deltagernes evne til at kommunikere og giver dem en oplevelse af, at de ikke er alene om deres udfordringer
- En ung-til-ung-tilgang, hvor unge instruktører med egne erfaringer med stress, angst og/eller depression fungerer som rollemodeller, deltagerne kan spejle sig i.

Samtidig fremhæver instruktørerne, at undervisningsformen har krævet tilvænning. Det handler blandt andet om, at der i instruktørmanualen er meget klare anvisninger til, hvordan modulet skal struktureres, og hvilke informationer der skal gives. Fx fremgår det, hvornår instruktører skal læse en bestemt passage højt, og hvornår de må komme med egne eksempler. Særligt for erfarne undervisere kan det stramme format virke begrænsende, og instruktørerne har i varierende grad arbejdet med at tilpasse materialet for at gøre det til deres eget.

Største barriere for elevers deltagelse er tidsmangel og oplevelse af pres

Erfaringen fra pilotafprøvningen viser, at den største barriere ift. at deltage i kurset er, at eleverne ofte føler sig for pressede af bl.a. skole og fritidsjob til, at de kan overskue at deltage i kurset. På nogle skoler har man derfor – med succes – prioriteret at afholde kurset i skoletiden, enten fra morgenstunden eller først på eftermiddagen. I forlængelse heraf er det koordinatorenes erfaring, at der ifm. fastlæggelse af kurset i skolens årshjul bør tages højde for presperioder i form af store opgaver og eksamener for at øge sandsynligheden for, at eleverne har overskud til at deltage.

Stor fordel, at kurset foregår på skolen

Det er en stor fordel, og for nogle elever endda en forudsætning for at melde sig til kurset, at det foregår på skolen. 84 % af deltagerne på kurserne svarer, at det i høj grad er en fordel, at kurset foregår på skolen, mens 16 % svarer, at det i nogen grad er en fordel. Fordelene består ifølge både instruktører og deltagere fx i, at kurset foregår i trygge, vante rammer, og at man ikke skal indregne transporttid til kurset.

Nogle koordinators peger imidlertid på, at placeringen kan udfordre diskretionen for de deltagere, der ikke ønsker, at andre skal vide, at de deltager i kurset. Derfor har man nogle steder valgt, at kurset foregår i andre bygninger end dem, hvor den almindelige undervisning finder sted, fx i studievejledningens lokaler. Andre steder har man ikke oplevet dette som en udfordring.

"Personlig" tilgang til rekruttering kan øge tilslutning til kurset

Pilotafprøvningen har vist, at det kan være svært at få eleverne til at melde sig til kurset, især de elever, der ikke er kendt fra studievejledningen i forvejen. I rekrutteringen af deltagere har det vist sig at være mere effektivt, at koordinators eller instruktører fortæller om kurserne i klasserne, fremfor at man blot laver et opslag på en opslagstavle eller på skolens intranet.

Derudover viser pilotevalueringen, at koordinatorene generelt oplever, at det har været forholdsvis ligetil at afgrænse den relevante målgruppe for kurset. I tråd med de af Komiteen opstillede inklusionskriterier har koordinators både lagt vægt på de unges symptombillede og deres overskud og indstilling til at indgå i et gruppebaseret selvhjælpskursus. På nogle skoler har man i pilotafprøvningsfasen bevidst valgt at rekruttere de mest ressourcestærke elever i målgruppen for på den måde at sikre, at deltagerne havde det nødvendige overskud til at indgå i et fysisk kursus sammen med andre, og for at koordinators og instruktører kunne gøre sig de indledende erfaringer med kurset blandt en mindre tung målgruppe.

Stress er det mest fremtrædende symptom blandt deltagerne

En karakteristik af deltagere i pilotafprøvningen viser, at der var en overvægt af piger (78 %), samt at der primært har været deltagere på gymnasiale uddannelser (83 %). Ved opstart på kurset har 80 % af deltagerne angivet, at de har symptomer på stress, mens godt halvdelen har symptomer på henholdsvis angst (57 %) og depression (54 %). I alt 31 % af deltagerne har alle tre symptomer, dvs. symptomer på både stress, angst og depression, mens 70 % af deltagerne har eller haft tidligere haft symptomer på angst, stress og depression. Cirka 2/3 af deltagerne har oplevet, at deres symptomer i høj eller nogen grad har gjort det vanskeligt for dem at følge med på en ungdomsuddannelse.

Information om kurset bør tilpasses målgruppen

Et led i kurset er, at skolen skal holde "forsamtaler" med potentielle kursusedtagere, både for at kunne informere eleverne om indholdet af kurset, men også for at sikre, at eleven reelt er i målgruppen for kurset.

Pilotskolerne har forskellige erfaringer med forsamtalerne. På nogle skoler har koordinatorene fulgt guiden til forsamtalerne nøje, mens man på andre skoler har gennemført "light-udgaver" af forsamtalerne. Det hænger bl.a. sammen med, at man på skolerne ofte har et godt kendskab til eleverne i forvejen, således at en formel samtale kan virke overflødig. Derudover er der blandt koordinatorene en udbredt opfattelse af, at der kan være behov for at tilpasse sprogbrugen ifm. kurset, så det i højere grad appellerer til målgruppen. Der er en oplevelse af, at betegnelser som fx "sygdom", "lidelse" og "depression" klinger alvorligt og kan afskrække potentielle deltagere, som måske ikke selv er afklarede omkring, hvad deres udfordringer handler om.

Endelig viser pilotevalueringen, at der blandt nogle af de deltagere, der ikke har deltaget i en længere forsamtale, er en oplevelse af, at de godt kunne have brugt mere information om kurset på forhånd, og at uvisheden har medført en vis utryghed for dem.

Potentiale i at følge op med deltagere efter endt kursus

Der er forskel på, om og hvordan skolerne planlægger at følge op på kurset efterfølgende. Koordinator, instruktører og deltagere giver udtryk for, at det vil kunne understøtte deltagerens udbytte på længere sigt, hvis man kan følge op på kurset, når der er gået lidt tid. Vurderingen er, at det kan bidrage til at vedligeholde de tillærte redskaber og det fællesskab, deltagerne har opbygget via kurset.

På nogle skoler har man planer om at afholde et opfølgingsmodul noget tid efter endt kursus, mens man på andre skoler har tilskyndet deltagerne til selv at danne et netværk via fx Messenger. Dog er der blandt koordinatorene en oplevelse af, at det kan være praktisk udfordrende at finde tid og ressourcer til at iværksætte sådanne tiltag.

Fordele ved at kombinere unge og mere erfarne instruktører

Skolerne er generelt tilfredse med deres instruktørteams, der er sammensat på forskellig vis. De indledende erfaringer tyder dog på, at der kan være visse fordele ved at kombinere en ung med en erfaren instruktør med større livserfaring og typisk undervisererfaring. Koordinator og instruktører fremhæver, at man med denne kombination både opnår den relaterbarhed, der følger med en ung rollemodel, der selv har oplevet nogle af de samme udfordringer, som deltagerne står med, samtidig med at man får en erfaren formidler, der kan understøtte den unge instruktør, bl.a. ift. tidsstyring og struktur, som er med til at skabe ro og tryghed.

Skolerne er dog optagede af, hvordan de kan arbejde med fastholdelse af de rekrutterede instruktører, da det for mange tager tid at opøve sikkerhed i instruktørrollen. Derudover viser pilotafprøvningsresultaterne, at instruktørrollen kan opleves som udfordrende og – for nogle vedkommende – også mere tidskrævende end ventet, og for særligt unge instruktører vil deres engagement formentlig være for en kortere periode ifm. sabbatår el.lign. De fastholdelsesgreb, skolerne overvejer, er bl.a. at betale dem for deres arbejde eller tænke i, hvordan instruktørerne selv kan få et større udbytte, fx gennem supervisorsforløb. Netop fordi man som ung instruktør har en rolle i at bringe sig selv i spil, giver nogle af instruktørerne også udtryk for, at de kan have behov for hjælp til at håndtere de dilemmaer, der knytter sig til denne rolle.

Generel tilfredshed med kompetenceudvikling, selvom behovene er forskellige

Som led i indsatsen klædes instruktører og koordinatore på til opgaven gennem en instruktørud- dannelselse og løbende supervision. Generelt er der tilfredshed med kompetenceudviklingen og ma- terialer omkring kurset, og både koordinatore og instruktører har følt sig godt klædt på til at vare- tage deres opgaver. Samtidig viser pilotevalueringen, at de forskelligartede instruktørsammensæt- ninger indebærer, at instruktørerne har forskellige undervisningsforudsætninger og dermed ople- ver at have forskellige kompetenceudviklingsbehov.

For at klæde koordinatore på til at rekruttere deltagere og gennemføre forsamtaler deltager de i et webinar, hvor de får en introduktion til indsatsen og inspiration til, hvordan de kan spotte elever, der kunne have gavn af indsatsen, samt hvordan de kan informere og rekruttere disse elever. Blandt nogle koordinatore er der imidlertid en oplevelse af, at deres forudgående erfaringer med målgruppen begrænser webinarrets relevans. Derudover oplever nogle koordinatore, at webinar- et havde for meget vægt på generel information om indsatsen frem for fokus på rekruttering og for- samtaler.

Idékatalog til skolerne

Erfaringerne fra pilotevalueringen viser, at der er en række overvejelser, man som skole kan gøre sig for at styrke elevernes tilslutning til og udbytte af "Godt igennem uddannelse".

Som skole kan man overveje følgende:

- Hvordan kan vi komme tidligt i gang med at rekruttere elever til kurserne, så vi har god tid til at gennemføre forsamtaler og fylde holdene op?
- Er der måder, hvorpå vi kan informere eleverne om kurserne i mindre fora, fx i de enkelte klasser? Kan vi inddrage instruktører eller tidligere deltagere på kurserne i introduktionen til dem?
- Hvordan sikrer vi, at eleverne får den nødvendige information om kurserne, herunder at vi får gjort opmærksom på, at kurset er gruppebaseret og bygger på aktiv deltagelse, og at man kommer til at arbejde med sig selv?
- Hvordan kan vi fastholde vores instruktører og sikre kontinuitet over tid, så vores erfaringer med målgruppe og kurset fastholdes? Kan compensation eller tilbud om yderligere kompe- tenceudvikling for instruktørerne være relevante greb til at opnå dette?
- Hvordan sammensætter vi bedst instruktørteamet, evt. så vi både kan trække på fordelene ved en ung rollemodel og en voksen med undervisningserfaring?
- Har vi tænkt ind, at koordinatore skal have tid til at klæde særligt unge instruktører på til op- gaven og evt. løbende give sparring og støtte undervejs på kurset?
- Hvornår på året skal kurset ligge, så vi undgår presperioder, der gør det svært for eleverne at deltage i kurset? Og hvad tid på dagen skal kurset ligge – det kan øge deltagelse, hvis det er i selve skoletiden.
- Hvordan skaber vi gode og hyggelige rammer om kurset, både ift. lokaler og forplejning?

- Hvordan forankres indsatsen bedst, og i hvilken grad den skal tænkes ind som en del af en samlet skoleindsats, fx ved at gennemføre en opfølgningssgang, etablere et netværk mellem deltagere eller ved at henvise til andre fastholdelsesindsatser på skolen, herunder studievejledningen?

Idékatalog til Komiteen for Sundhedsoplysning

Pilotevalueringen viser, at der er en række tiltag, Komiteen kan overveje for at styrke skolernes brug af kurserne og elevernes udbytte af dem.

- Kan man udvikle supplerende informationsmaterialer, der kan understøtte skolernes rekruttering af deltagere, fx i form af videoklip eller andet, der formidler unges egne beretninger om, hvad kurset går ud på, og hvad man kan få ud af det?
- Kan man udvikle instruktørmanualen og materialer til koordinatorene i et lidt lettere format?
- Kan man hjælpe skolerne med at understøtte, at eleverne holder fast i udbyttet af kurset på den lange bane, fx i form af opfølgning på kurset?
- Kan man understøtte forankringen af kurset på skoler på længere sigt, fx ved at koble indsatsen til eksisterende fastholdelsesindsatser på skolen?
- Kan webinarerne justeres, så de i højere grad møder koordinatorens behov?

Om datagrundlaget

Pilotevalueringen sammenfatter erfaringer fra seks pilotiskoler, der som de første har afprøvet indsatsen "Godt igennem uddannelse" i ungdomsuddannelsesregi. Evalueringen bygger på følgende datakilder:

- Interviews med ledere, koordinatorene og instruktører på samtlige seks pilotiskoler
- Gruppe- eller enkeltinterviews med i alt 11 deltagere, herunder en kursist, der faldt fra kurset efter de første kursusgange
- En baseline-spørgeskemaundersøgelse blandt 41 deltagere, gennemført på første kursusgang eller inden kursusopstart
- En afsluttende spørgeskemaundersøgelse blandt 39 deltagere, gennemført på sidste kursusgang
- En kort tilfredshedsundersøgelse blandt deltagere i webinarer for fagprofessionelle
- Baggrundsinterview med Komiteen.

Dataindsamlingen er foregået løbende i forbindelse med afviklingen af kurser på skoler i løbet af 2022.

2 Indledning

Komiteen for Sundhedsoplysning (herefter Komiteen) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at evaluere indsatsen "Godt igennem uddannelse – på trods af stress, angst og depression" (herefter indsatsen) med henblik på at kvalificere og understøtte udrulning af indsatsen på ungdomsuddannelsesområdet samt at dokumentere virkningerne heraf.

Det er målet, at indsatsen efter afprøvning (pilot) på seks ungdomsuddannelsesinstitutioner implementeres på yderligere 25 uddannelsesinstitutioner. Samlet set er det målet, at mindst 600 elever deltager i indsatsen i løbet af projektperioden (2021-2024).

Formålet med evalueringen af indsatsen er helt overordnet at kvalificere og understøtte tilpasning til og udbredelse af indsatsen i en ny kontekst på ungdomsuddannelsesområdet samt at dokumentere, hvilken virkning indsatsen har på elevernes trivsel, mestring og tro på egne evner, livsfærdigheder i relation til uddannelse (såsom motivation, vedholdenhed, faglig selvtillid) samt fastholdelse i ungdomsuddannelse. Evalueringen har et virkningsteoretisk afsæt mhp. at vurdere indsatsens virkning, set i relation til kontekstfaktorer.

Komiteen for Sundhedsoplysning har modtaget en bevilling på 10.085.000 kr. fra Den A.P. Møllerske Støttefond til projektet Godt igennem uddannelse. Projektet begyndte i 2021 og gennemføres over en fireårig periode.

Der gennemføres to særskilte evalueringer:

- En *pilotevaluering* i forbindelse med pilotafprøvningsfasen
- En *slutevaluering* i forbindelse med udbredelses- og forankringsfasen.

Dette notat sammenfatter resultater fra pilotevalueringen. I og med at indsatsen lægger sig op af en indsats, der allerede er velafprøvet og evidensbaseret, er der i pilotevalueringen særligt fokus på de elementer af indsatsen, der er nye, samt på forankring af indsatsen i en ny kontekst, herunder hvilke elementer af indsatsen der ser ud til fungere godt/mindre godt i den nye kontekst, samt hvilke kontekstfaktorer der har betydning for, at indsatsen kan implementeres som tiltænkt og skabe de ønskede forandringer hos målgruppen. Tanken er, at denne viden kan kvalificere den efterfølgende udbredelse af indsatsen i projektets næste fase.

Konkret vil pilotevalueringen adressere følgende undersøgelsesspørgsmål:

1. Hvordan kan indsatsen implementeres på skolerne, så den bidrager mest muligt til at styrke elevernes trivsel, oplevelse af mestring og tro på egne evner, livsfærdigheder i relation til uddannelse samt fastholdelse i ungdomsuddannelse
2. Hvordan organiseres indsatsen på skolerne?

3. Hvordan har elever og øvrige involverede aktører oplevet indsatsen, herunder indsatsens tilrettelæggelse, form og indhold?
4. Hvilke indsats- og kontekstfaktorer oplever elever og involverede aktører har betydning for elevernes udbytte af indsatsen (eksempelvis indsatsens indhold, målgruppe, tilrettelæggelse og organisering) og hvordan?
5. Hvordan udvikler de deltagende elever sig mht. livsfærdigheder i relation til uddannelse?

2.1 Baggrund og beskrivelse af indsatsen

Indsatsen er en videreudvikling af indsatsen LÆR AT TACKLE,¹ der udbydes af en række kommuner til mange forskellige målgrupper, herunder unge. Indsatsen har vist en positiv effekt med hensyn til deltagernes angst- og depressionssymptomer samt deres tiltro til at kunne håndtere og kontrollere symptomer i dagligdagen.² En række institutioner i uddannelsessektoren har vist stor interesse for indsatsen, fordi de i stigende grad oplever et behov for tiltag, der kan hjælpe elever i psykisk mistrivsel, relateret til stress, angst og depression, og styrke deres fastholdelse på en ungdomsuddannelse.

Den primære målgruppe for indsatsen er elever på ungdomsuddannelser, der mistrives og oplever symptomer på stress og/eller angst og/eller depression, og som forventes at være i risiko for at afbryde deres uddannelse.

Ud over de unge indgår medarbejdere på uddannelserne, fx undervisere, mentorer, vejledere og andre nøglepersoner som en sekundær målgruppe i projektet, ligesom forældre og pårørende til de unge også er en sekundær målgruppe.

2.1.1 Kursusforløb for elever

Indsatsen er et gruppebaseret kursusforløb, der består af syv moduler à 2 timer, der strækker sig over syv uger. Gruppen udgøres af max 14 deltagere og faciliteres af to instruktører – typisk unge, der selv kender til at have symptomer på stress, angst og/eller depression. På forløbet præsenteres deltagerne for en række emner og mestringsredskaber, som de træner på selve modulet og i deres hverdag mellem modulerne. I løbet af kurset arbejder deltagerne blandt andet med at sætte sig mål og gennemføre dem, at træffe beslutninger, at håndtere symptomer på stress, angst og depression, at forebygge tilbagefald af dårlige perioder, at genkende det, der "trigger" symptomer, at indgå i sociale relationer og at håndtere vanskelige følelser. Der er desuden fokus på at styrke de unges mestring ift. uddannelse og ungdomsliv i øvrigt.

Forløbets indhold er detaljeret beskrevet og defineret fra Komiteens side, herunder i den dertilhørende manual for forløbet. Derudover understøttes kursusforløbet af et kursushæfte, der indeholder indsatsens centrale mestringsredskaber, der kan gøre det lettere for deltagerne at øve sig i at bruge redskaberne derhjemme.

---

1 LÆR AT TACKLE er initieret i Danmark af Sundhedsstyrelsen og Sundhedsministeriet og bygger på et program, der oprindeligt er udviklet på Stanford University.

2 <https://empowerment.dk/laer-at-tackle/om-laer-at-tackle/effekt-og-evidens/>.

2.1.2 Webinarer for medarbejdere og forældre

Som led i at klæde uddannelsesinstitutionerne på til at kunne rekruttere deltagere til indsatsen og støtte dem undervejs i forløbet tilbydes koordinatorene et opstartsmøde. Desuden tilbydes alle relevante medarbejdere på de deltagende uddannelsesinstitutioner at deltage i et webinar. På webinaret giver Komiteen deltagerne en introduktion til indsatsen og inspiration til, hvordan de kan spotte unge, der kunne have gavn af indsatsen, samt hvordan de kan informere og rekruttere disse unge. Det er typisk de personer, der er koordinatore for indsatsen på skolerne, der deltager i webinaret.

Der er desuden gennemført et webinar for forældre og andre pårørende til de unge. Hensigten med dette webinar var at informere de pårørende om indsatsen samt give dem en introduktion til nogle af de redskaber, deltagerne arbejder med på kurset. Derudover havde webinaret til formål at give konkret inspiration til, hvordan man som pårørende kan støtte unge, som mistrives på grund af stress, angst og/eller depression.

På ungdomsuddannelserne er forældresamarbejdet langt mere begrænset end i grundskolen, og koordinatore på skolerne har oplevet, at det har været vanskeligt at rekruttere forældre til webinar. Komiteen har allerede nu besluttet at udelade forældrewebinaret i den kommende udrulning, hvorfor dette ikke uddybes nærmere i det følgende. Komiteen vil i stedet udvikle forskellige typer informationsmaterialer henvendt til forældre og andre pårørende, som skolerne kan formidle (fx tekst til skolens hjemmeside og materialer til brug ved informationsmøder).

2.1.3 Skolernes motivation for at tilbyde indsatsen

Helt overordnet oplever man på de skoler, der har deltaget i pilotafprøvningen, at tilbuddet "Godt igennem uddannelse" imødekommer et behov hos de unge. Lærere og ressourcepersoner på skolerne møder i stigende grad elever, der mistrives, og som har svært ved at få skolehverdagen til at fungere, men som ikke nødvendigvis har en diagnose eller på anden vis dokumentation for deres udfordringer. Derfor har man på skolerne et stort incitament til at finde tilbud, der kan hjælpe disse elever. Derudover giver nogle ledere udtryk for, at der også kan være et strategisk sigte med at have en indsats som denne for udadtil at signalere, at man er en skole med fokus på et inkluderende læringsmiljø.

Der er et udbredt perspektiv blandt ledere og koordinatore på skolerne, at denne indsats adskiller sig positivt fra andre tilbud, de har erfaringer med. Her fremhæves særligt tre forhold ved indsatsen:

- **Gruppeindsats:** På skolerne oplever man, at eleverne ofte går alene med deres udfordringer, og at den hjælp, de har mulighed for at få, typisk er målrettet individet. Derfor opleves det som en styrke ved denne indsats, at deltagerne sammen forholder sig til deres udfordringer. At det foregår som en gruppeindsats, kan nemlig give elever en erkendelse af, at de ikke er alene med deres udfordringer. Derudover påpeges det, at det fra et ressourcemæssigt perspektiv er en fordel, at man kan hjælpe flere elever samtidig.
- **Ung-til-ung-tilgang:** På skolerne trækker man typisk på studievejledningen ift. at lave kurser målrettet udsatte elever, fx håndtering af eksamensangst. Denne indsats adskiller sig ved at foregå efter et princip om ung-til-ung-formidling. Dette giver de unge mulighed for at spejle sig i andre unge rollemodeller. Ung-til-ung-formidlingen opleves som en styrke, både ift. at tiltrække elever til kurset og ift. elevernes udbytte af kurset.

- **Konkrete værktøjer:** På skolerne tilbyder man typisk vejledningssamtaler til elever, der har det svært. Det opleves som en styrke ved denne indsats, at der er fokus på at give deltagerne konkrete og håndgribelige værktøjer, de kan lære at bruge fremadrettet. På den måde kan indsatsen støtte eleverne på den lange bane ved at klæde dem på til selv at kunne håndtere svære situationer.

2.2 Datagrundlag

Pilotevalueringen sammenfatter erfaringer fra seks pilotskoler, der som de første har afprøvet indsatsen i ungdomsuddannelsesregi. Evalueringen bygger på følgende datakilder:

- Interviews med ledere, koordinatore og instruktører på samtlige seks pilotskoler
- Gruppe- eller enkeltinterviews med i alt 11 deltagere, herunder en kursist, der faldt fra kurset efter de første kursusgange
- En baseline-spørgeskemaundersøgelse blandt 41 deltagere, gennemført på første kursusgang eller inden kursusopstart
- En afsluttende spørgeskemaundersøgelse blandt 39 deltagere, gennemført på sidste kursusgang
- En kort tilfredshedsundersøgelse blandt deltagere i webinarer for medarbejdere
- Baggrundsinterview med Komiteen.

Dataindsamlingen er foregået løbende i forbindelse med afviklingen af kurser på skoler i løbet af 2022. Interviews er gennemført umiddelbart efter endt kursusforløb. Læs mere om pilotevalueringens datagrundlag i appendikset.

3 Organisering

Dette kapitel har fokus på, hvordan skolerne organiserer arbejdet med "Godt igennem uddannelse", både ift. rollefordeling og tilrettelæggelse af kurset. Kapitlet viser, at koordinatorene er nøglepersoner i indsatsen og løfter en række forskelligartede opgaver relateret hertil. Det viser også, at ledelsen har en vigtig opgave ift. at sikre, at der er afsat tilstrækkelig tid til koordinatorenes opgaver. Endelig viser kapitlet, at de praktiske rammer for kurset, herunder lokation og tidspunkt for kurset, har betydning for elevernes tilslutning til og oplevelse af kurset.

3.1 Erfaringer med rollefordelingen

Der er forskel på den konkrete organisering af indsatsen på skolerne, men fælles for alle skoler er, at indsatsen i vid udstrækning er forankret hos en koordinator.

3.1.1 Koordinatoren er central for kurset

På alle seks skoler er koordinatoren den centrale gennemgående person i forbindelse med indsatsen. Koordinatoren har typisk erfaringer med målgruppen på forhånd, enten fra en stilling som studievejleder på skolen eller fra tidligere ansættelser uden for skolen. Koordinatorens opgaver består typisk af følgende:

- Rekruttering af instruktører
- Rekruttering af deltagere inkl. afholdelse af forsamlinger
- Løbende dialog med Komiteen og evt. andre samarbejdspartnere
- Booking af lokaler og evt. forplejning til afholdelse af kurset
- Koordinering og evt. sparring med instruktører
- Evt. instruktør på kurset
- Bindeled mellem indsatsen og skolen.

Skolerne har samlet set gode erfaringer med at forankre indsatsen hos en koordinator på skolen. Dog er der forskel på, om indsatsen er forankret snævert hos koordinatoren eller mere bredt på skolen. Nogle skoler har en ambition om at engagere studievejledningen (fx mentorer/støttegivere) mere generelt i indsatsen. Skoler, der tilstræber en bred involvering, oplever, at det kan bidrage til en bredere rekruttering af deltagere og understøtte, at kurset og dets redskaber generelt bliver kendte og anvendt på skolen. En koordinator beskriver fx, at det kan bidrage til at skabe et fælles sprog ift. at støtte målgruppen og til at professionalisere støttegiversnes fælles værktøjskasse.

Der er forskel på, hvilken rolle koordinator spiller ift. selve afholdelse af kurset. På nogle skoler står koordinatoren udelukkende for koordinering og forberedelse af kurset uden megen kontakt til deltagerne. På andre skoler er koordinatoren også instruktør eller til stede, når eleverne kommer og går på kurset.

På tværs af de besøgte skoler er der generel tilfredshed med den organisering og koordinatorrolle, man har valgt, og en forventning om at forsætte med samme organisering ifm. afvikling af de kommende kursusforløb. Datagrundlaget er på nuværende tidspunkt ikke af et omfang, der gør det muligt at vurdere, om nogle organiseringer fungerer bedre end andre. De første erfaringer indikerer dog, at det er vigtigt, at skolerne tænker indsatsen ind i deres eksisterende arbejde med målgruppen og rammerne herfor og i den kontekst overvejer, hvordan indsatsen skal forankres, og hvilken rolle den skal spille på deres skole.

3.1.2 Vigtigt med ledelsesmæssig opbakning og tilstrækkelig tid til opgaven

Ledelsen på skolerne spiller typisk en rolle ift. at igangsætte og evaluere kurset. Herudover peger både ledere og koordinators på, at ledelsen har en vigtig rolle ift. at sikre, at rammerne er befordrende for koordinatorens opgaveløsning, herunder at der er afsat tilstrækkelig tid til opgaver relateret til forberedelse og implementering af indsatsen. Dette behov opleves som særligt udtalt i denne første pilotafprøvningsfase, hvor nogle skoler er blevet overraskede over, at det har taget mere tid end forventet. Fx ift. at rekruttere deltagere og det administrative arbejde forbundet med fx kontakt til Komiteen. Nogle koordinators efterlyser, at lederne er tættere inde over indsatsen, da de oplever det som svært at være bindeled mellem Komiteen og deres egen ledelse i forhold vedrørende økonomi og tidsforbrug. Samtidig efterlyser nogle koordinators et samlet overblik fra Komiteen over alle skolens opgaver ifm. indsatsen – også opgaver rundt om kurset fx ift. økonomi, den samlede forventede arbejdstid og involvering i forbindelse med evaluering af indsatsen.

Både ledere og koordinators peger på, at det er vigtigt, at man som skole prioriterer at komme godt fra start med projektet og har forståelse for, at det tager ekstra tid at gøre sig de første erfaringer med kurset og med, hvordan man griber de forskellige opgaver an.

3.2 Praktisk afholdelse af kurset

Der er en række praktiske forhold vedr. afholdelse af kurset, som har betydning for elevernes tilslutning til og oplevelse af kurset. Både deltagere, instruktører og koordinators peger særligt på de fysiske rammer og tidspunktet for afholdelse af kurset som vigtige forhold.

3.2.1 Placering på skolen understøtter fremmøde – men diskretion er centralt for nogle

På alle skoler er kurset blevet afholdt i et lokale på skolen. Det oplever både koordinators og deltagere som en fordel, dels fordi det er mere trygt for deltagerne at møde op i kendte rammer, dels fordi det er mere overskueligt for deltagerne at møde op, når de ikke også skal transportere sig. Flere deltagere stiller sig tvivlende, ift. om de ville deltage i kurset, hvis der var transporttid.

I et spørgeskema blandt kursusdeltagere angiver samtlige deltagere, at de i høj (84 %) eller nogen grad (16 %) oplever, at det var en fordel, at kurset blev afholdt på deres egen skole.

TABEL 3.1

I hvilken grad oplever du, at det var en fordel, at kurset blev afholdt på din egen skole?

	Antal	Procent
I høj grad	26	84 %
I nogen grad	5	16 %
Total	31	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", Danmarks Evalueringsinstitut, 2022.

Nogle koordinatore oplever imidlertid, at placeringen kan udfordre de elever, der ikke ønsker, at andre skal vide, at de deltager i kurset. Derfor har man nogle steder valgt, at kurset fx foregår i andre bygninger end dem, hvor undervisningen finder sted, fx i studievejledningens lokaler. På andre skoler har koordinatore og deltagere ikke oplevet samme behov for diskretion. Disse forskelle kan både hænge sammen med de individuelle deltagernes præferencer og med den kultur, man har på skolen. Man bør derfor som skole overveje, hvilke lokaler på skolen der er bedst egnede til kurset.

Derudover foregår kurset på mange af skolerne i andre lokaler end sædvanlige undervisningslokaler. Koordinatorerne fortæller, at de har prioriteret at skabe nogle gode fysiske rammer for kurset med henblik på at skabe en tryk og hyggelig stemning på holdet, der understøtter dialog og adskiller sig fra den vante undervisningssituation. Det kan fx handle om bordopstillingen, blomster og forplejning. I forlængelse heraf giver både koordinatore, instruktører og deltagere udtryk for, at særligt forplejningen har stor betydning for deltagernes oplevelse af kurset. Den kan både være med til at give en rolig og afslappet start på de enkelte kursusgange og give deltagerne en oplevelse af, at det er hyggeligt at deltage.

3.2.2 Vigtigt at få skabt et fortroligt rum

Fordi gruppeelementet er centralt i kurset, har skolerne stort fokus på at få skabt et trykt og fortroligt rum. Det opleves som særligt vigtigt, fordi eleverne vil møde hinanden igen på gangen og i nogle tilfælde i klassen. Blandt deltagerne er der blandede oplevelser af at deltage på kurset med andre, man kender.

Langt de fleste elever har i spørgeskemaet angivet, at de kendte nogle af de andre deltagere i forvejen. Hovedparten af dem, der kendte nogle i forvejen, oplever, at det i høj (48 %) eller nogen grad (43 %) er en fordel. Omvendt angiver 75 % af dem, der ikke kendte nogen i forvejen, at det i høj (63 %) eller nogen grad (11 %) var en fordel, at de ikke kendte nogen. Det tyder altså på, at der kan være fordele ved begge dele og ikke nødvendigvis en faktor, der har den store betydning for elevernes udbytte.

TABEL 3.2

Fordel at kende nogen på kurset

	Antal	Procent
I høj grad	11	48 %
I nogen grad	10	43 %
I mindre grad	1	4 %
Slet ikke	1	4 %
Total	23	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", Danmarks Evalueringsinstitut, 2022.

Note: Spørgsmålet er kun besvaret af deltagere, der har angivet, at de på forhånd kendte andre deltagere på kurset.

TABEL 3.3

Fordel ikke at kende nogen på kurset

	Antal	Procent
I høj grad	5	63 %
I nogen grad	1	13 %
I mindre grad	2	25 %
Total	8	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", Danmarks Evalueringsinstitut, 2022.

Note: Spørgsmålet er kun besvaret af deltagere, der har angivet, at de ikke kendte andre deltagere på kurset, på forhånd.

Dog indikerer det kvalitative materiale, at deltagernes oplevelse af at deltage med personer, de allerede kender, også afhænger af de konkrete relationer. På en skole var der fx syv elever fra samme klasse, der deltog i kurset. Her oplevede en deltager med et godt netværk i klassen, at det var en tryk oplevelse, mens en anden deltager, der havde det svært i klassen, gav udtryk for, at det var utrygt at skulle åbne op for klassekammerater, hun i forvejen følte sig udsat ift. Derfor lægger skolerne vægt på at tydeliggøre over for deltagere, at alt, der bliver delt på kurset, er fortroligt, sådan som instruktørmanualen lægger op til.

I forlængelse heraf er der på skolerne også en opmærksomhed på, at gruppens sammensætning kan have betydning for kurset. Både ift. muligheden for at skabe det fortrolige rum, mens også ift. gruppedynamikken mere generelt. Skolerne peger på, at man med fordel kan have blik for sammensætningen af elever i gruppen og understøtte, at eleverne kan genkende hinandens udfordringer, bl.a. ved at sikre, at der ikke indgår elever med udfordringer, der er så tunge, at de kan være svære at håndtere og spejle sig i for de øvrige deltagere i gruppen. Omvendt er det også en erfaring fra pilotafprøvningen, at eleverne godt kan have gavn af at deltage med andre på kurset, selvom de ikke nødvendigvis har de samme udfordringer 1:1. Det handler, ifølge instruktører og koordinatører, om, at det har stor værdi for eleverne at opleve, at andre også kan have det svært i skolehverdagen. Samtidig fortæller eleverne, at de ofte godt kan se sig selv i de andres udfordringer, selvom de fx kommer til udtryk på en anden måde.

3.2.3 Timing af kurset har betydning for tilslutning

På skolerne er der bred enighed om, at det har betydning for elevernes tilslutning til kurset, hvornår kurset placeres – både ift. tidspunktet på dagen og skolens årshjul.

På de skoler, hvor kurset ligger efter endt skoledag, oplever skolerne, at det kan være en udfordring for eleverne. Det handler både om, at eleverne er trætte efter en lang skoledag, og om at nogle elever har lang transporttid hjem efter endt kursus. Skolerne er bekymrede for, at det i sidste ende kan udgøre en barriere for elevernes deltagelse. På en skole havde man først valgt at afholde kurset efter endt skoledag, men valgte at flytte kurset ind i skoletiden, fordi flere elever takkede nej til at deltage på grund af tidspunktet. Flere af de skoler, hvor kurset var placeret uden for skoletiden, giver udtryk for, at de vil undersøge muligheden for at lægge kurset i løbet af skoledagen i næste kursusforløb.

Nogle af pilotskolerne har gjort sig erfaringer med at afholde kurset i skoletiden. På en skole starter man med morgenmad og kurset fra morgenstunden, mens kurset andre steder foregår i dagens sidste modul. Eleverne får på disse skoler ikke fravær for de timer, hvor de deltager i kurset, for at undgå, at kurset lægger yderligere pres på eleverne. På en enkelt skole har man desuden valgt at variere ugedagen, hvor kurset foregår, så det ikke er de samme fag, eleven går glip af undervisning i. Skolerne har gode erfaringer med denne placering af kurset som en del af skoledagen.

På den skole, hvor kurset ligger fra morgenstunden, oplever man desuden, at det er en fordel, at instruktører har mulighed for at følge op med elever, hvis der har været drøftet nogle svære emner på kurset. På skolen oplever man desuden, at det er positivt, at eleven kan falde ind i hverdagen efter kurset, frem for at man "sender dem hjem i mørket alene". Omvendt er der også deltagere, der giver udtryk for, at de sætter pris på at kunne være alene, når kurset er slut.

Derudover er det en pointe på tværs af skolerne, at det er vigtigt at lægge kurset på tidspunkter i løbet af skoleåret, der ikke falder sammen med spidsbelastningsperioder i form af bl.a. eksamener og store afleveringer. En elev, der faldt fra kurset efter de første gange, fortæller i tråd hermed, at han oplevede at være for presset i sin skole til at have overskud til at deltage.

3.2.4 Potentiale i at følge op efter afsluttet kursus

Der er forskel på, om – og hvordan – skolerne følger op efter endt kursus. Generelt oplever skolerne, at det ville være nyttigt for eleverne, men samtidig oplever koordinatorene, at det er svært at finde ressourcerne, når kurset er afsluttet. Som en del af programmet lægger materialet op til, at man kan oprette netværksgrupper, der selv skal køre videre efter endt kursus. Der er endnu ikke nogen skoler, der har erfaring med dette.

Skolerne har på interviewtidspunktet endnu ikke gjort sig erfaringer med, hvilke behov eleverne har efter endt kursus, og om eleverne faktisk er interesseret i en opfølgning. Skolerne påtænker at gøre brug af opfølgning på følgende måder:

- **Afholdelse af en opfølgende kursusgang** fx tre måneder efter kursets afslutning. Formålet med en ekstra kursusgang er både at minde eleverne om de værktøjer, de har fået, og følge op på den langsigtede handleplan, som eleverne lavede, ved kursets afslutning. Blandt nogle deltagere er der desuden et ønske om at kunne mødes til en social aktivitet uden for skolen for at understøtte det fællesskab, som der er blevet opbygget i løbet af kurset.
- **Etablering af et netværk for deltagere**, hvor eleverne kan mødes efter endt kursus, fx virtuelt. Ambitionen er, at eleverne vil kunne bruge hinanden til at drøfte deres udfordringer også efter endt

forløb. På en enkelt skole har man gjort sig erfaringer med, at deltagerne i løbet af kursusperioden har haft dialog i en Messenger-gruppe, og det opleves her naturligt at holde fast i dette forum, når kurset er slut.

- **Elever peges i retning af andre fastholdelsestiltag på skolen**, fx andre aktuelle tilbud på skolen. Herudover gør skolerne eleverne opmærksomme på, hvad eleverne kan få støtte til hos studievejledningen, og hvordan de kan kontakte studievejledningen, hvis de på et senere tidspunkt oplever at få det svært.

4 Kursusudbytte

Dette kapitel har fokus på elevernes deltagelse i kurset og det udbytte, som deltagerne og skolerne oplever, at deltagerne får. Derudover tegnes der en karakteristik af deltagerne på kurset. Kapitlet viser, at der på tværs af skolerne generelt er en oplevelse af, at indsatsen har givet deltagerne et udbytte både på kort sigt og forventes at gøre det på længere sigt. I alt 97 % af deltagerne angiver, at de i høj (42 %) eller nogen grad (55 %) har fået et udbytte af at deltage i kurset. Noget af det, deltagerne og instruktører særligt fremhæver som udbytte af kurset, er tilegnelse af redskaber og teknikker, der giver dem en oplevelse af større handlemuligheder og selvtillid. Derudover oplever deltagerne også større trivsel og overskud i hverdagen. Deltagernes udbytte knytter sig både til deres skolehverdag og hverdag og trivsel mere generelt.

4.1 Tilslutning til – og fastholdelse på kurset

Skolerne har angivet, at i alt 61 elever har deltaget i kurset i 2022. Holdstørrelsen har varieret fra 8-16 elever. I alt er 13 deltagere faldet fra undervejs, svarende til ca. en femtedel, og der er forskel på andelen af elever, der falder fra, fra skole til skole (fra 0 % til 67 %). I slutevalueringen vil der være fokus på at udforske betydningen af fx forskellige organiseringer og deltagersammensætninger, men da pilotafprøvningen bygger på et relativt tyndt datagrundlag, kan forskellene ikke analyseres dybdegående her.

Hovedparten af deltagerne har været til alle eller de fleste moduler. I alt 68 % af de deltagere, der har besvaret et spørgeskema ved kursets afslutning, angiver, at de har deltaget i 6 eller 7 moduler, mens de resterende 32 % har deltaget i 4 eller 5 moduler.

TABEL 4.1

Hvor mange moduler har respondenterne deltaget i?

	Antal	Procent
4	4	13 %
5	6	19 %
6	14	45 %
7	7	23 %
Total	31	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

De grunde, som flest deltagere peger på som årsager til fravær i spørgeskemaet, er fritidsarbejde, store skoleopgaver og studieture.

I overensstemmelse hermed peger interview med koordinatore, instruktører og deltagere på, at travlhed er den største barriere for deltagelse i kurset. Det påpeges, at deltagerne allerede har travlt med lektier og fritidsjob og ikke altid kan overskue flere ting. I forlængelse heraf fortæller en elev, der faldt fra kurset, at det var svært for ham også at prioritere kurset på grund af det pres, han allerede oplevede, der var forbundet med at gå i skole.

Der er forskel på, hvilken praksis skolerne har haft ift. at understøtte deltagelse, fx om de mellem kursusgangene har gjort en aktiv indsats for at fastholde deltagerne på kurset.

Skolerne har lagt kurset ind i deltagernes elektroniske skoleskema for at understøtte, at eleverne husker det. På nogle skoler har der ikke været nogen kommunikation mellem elever og koordinator eller instruktører mellem kursusgangene. På andre skoler har man gode erfaringer med at sende påmindelser enten til den enkelte elev via sms eller via en fælles tråd fx på Messenger.

På en af skolerne har man desuden gode erfaringer med på kursusdagen at skrive en besked til de deltagere, der ikke er mødt op, for at høre, om de er på vej, og herigennem opfordre dem til at deltage. Derudover kan det have betydning for deltagernes fremmøde, hvornår på dagen kurset er placeret, og hvor integreret i skoledagen kurset er (se også afsnit 3.2).

4.2 Karakteristik af kursUSDeltagere

Der er forskel på, hvilken baggrund deltagerne i kurset har. Nedenstående tabel baserer sig på spørgeskemabesvarelser blandt kursUSDeltagere. Tabellen viser, at der er en overvægt af piger (78 %), samt at det primært er gymnasier, der har deltaget i pilotafprøvningen. I alt 83 % af de deltagere, der har besvaret spørgeskemaet, går på en gymnasial uddannelse, særligt stx. Blandt deltagerne er der både elever, der er kort og langt på deres uddannelse.³

TABEL 4.2

Baggrundskarakteristika for deltagere på "Godt igennem uddannelse"

		Antal	Procent
Køn	Mand	10	19 %
	Kvinde	42	78 %
	Andet	2	4 %
	Total	54	100 %
Ungdomsuddannelse	Erhvervsuddannelse	9	17 %
	Gymnasial uddannelse	45	83 %
	Total	54	100 %

3 Spørgeskemabesvarelserne viser, at blandt gymnasieelever, som udgør langt den største andel af deltagerne, gik 40 % på deres første år af uddannelsen, 42 % på deres andet år, og 18 % på deres tredje år.

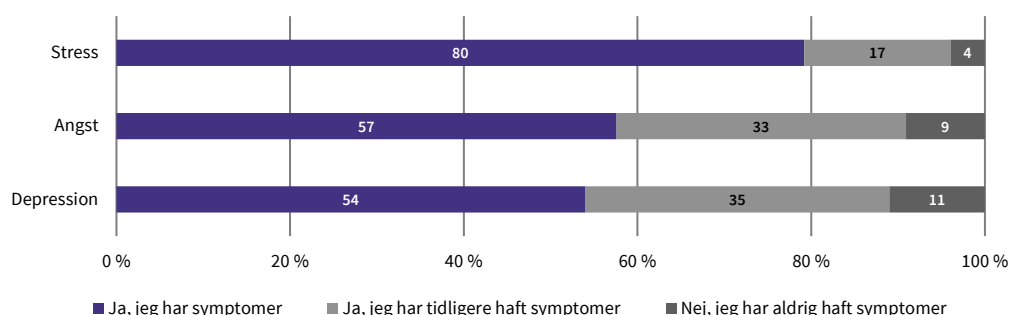
		Antal	Procent
Gymnasial uddannelsestype	STX	15	33 %
	HTX	4	9 %
	2-årig HF	12	27 %
	HF-enkeltfag	13	29 %
	IB	1	2 %
	<i>Total</i>	45	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (baseline) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", Danmarks Evalueringsinstitut, 2022.

Deltagernes spørgeskemabesvarelser viser desuden, at der er forskel på, hvilke symptomer deltagerne har, hvor længe de har haft dem, og hvad det har betydet for deres hidtidige skolegang. Nedenstående figur viser, at 80 % af deltagerne i spørgeskemaundersøgelsen har symptomer på stress og 17 % har tidligere haft det. 57 % har symptomer på angst, og 33 % har tidligere haft det. 54 % har symptomer på depression, og 35 % har tidligere haft det.

FIGUR 4.1

Har du eller har du tidligere haft symptomer på følgende? (n=61)

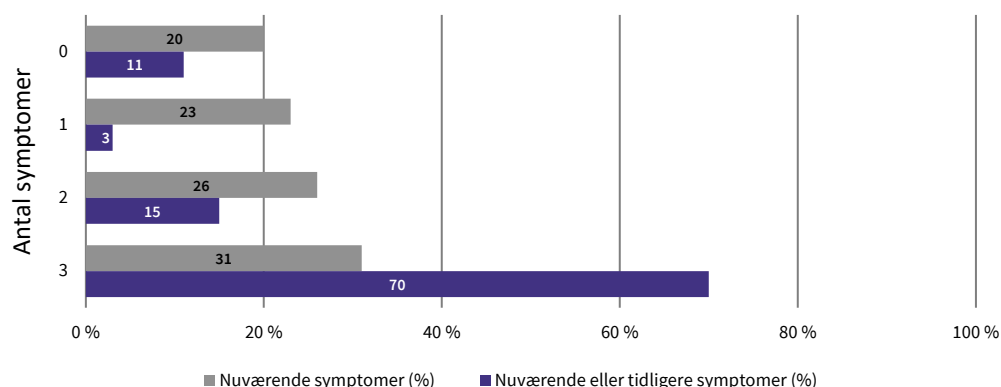
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Note: I de tilfælde, hvor der ikke er gennemført en baselinemåling, er spørgsmål vedr. symptomer stillet i slutmålingen. Figuren er således baseret på besvarelser fra baselinemålingen, suppleret med evt. besvarelser fra slutmålingen, hvis baselinedata mangler.

I forlængelse heraf fremgår det af figur 4.2, at 31 % af deltagerne har symptomer på både stress, angst og depression, mens 70 % af deltagerne har eller tidligere har haft symptomer på både stress, angst og depression. Samtidig er det værd at bemærke, at der er 11 %, der angiver, at de ikke har eller har haft nogen af de nævnte symptomer. Det kan evt. hænge sammen med, at det ikke er alle deltagerne, der har identificeret deres udfordringer som deciderede symptomer.

FIGUR 4.2

Samlet antal symptomer på stress, angst eller depression

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Note: I de tilfælde, hvor der ikke er gennemført en baselinemåling, er spørgsmål vedr. symptomer stillet i slutmålingen. Figuren er således baseret på besvarelser fra baselinemålingen, suppleret med evt. besvarelser fra slutmålingen, hvis baselinedata mangler.

Derudover viser spørgeskemabesvarelserne, at 67 % af deltagerne oplever, at deres symptomer på angst, stress eller depression i høj (8 %) eller nogen grad (59 %) har gjort det vanskeligt for dem at følge med på deres ungdomsuddannelse. 33 % angiver, at det i mindre grad (26 %) eller slet ikke (8 %) er tilfældet.

4.3 Forskellige typer af udbytte

Den overordnede intention med indsatsen er, at deltagerne skal opleve en positiv indvirkning på deres mestring, deres trivsel samt livsfærdigheder i relation til uddannelse (såsom motivation, vedholdenhed, faglig selvtillid), som i sidste ende kan fastholde dem i uddannelse.

På tværs af skoler er der generelt en oplevelse af, at indsatsen har givet deltagerne et udbytte. Dog er der forskel mellem skoler og deltagere, ift. hvor stort dette udbytte vurderes at være. Det er desuden en pointe, at det kan være svært for deltagerne at adskille, i hvilken grad kurset giver dem henholdsvis et personligt udbytte og et uddannelsesmæssigt udbytte. Det skyldes, at de forskellige livsarenaer, deltagerne befinder i, i høj grad hænger sammen og indvirker på hinanden. Derudover er der blandt deltagerne en forventning om, at kurset vil give dem et udbytte fremadrettet. De færdigheder og værktøjer, deltagerne tilegner sig, opleves dermed at være nyttige i mange forskellige sammenhænge, både på kort og lang sigt.

4.3.1 Udbytte i tal

I alt 97 % af deltagerne angiver, at de i høj (42 %) eller nogen grad (55 %) har fået et udbytte af at deltage i kurset. 3 % (svarende til én person) har i mindre grad fået et udbytte af kurset. Det fremgår af tabel 4.3. Tilsvarende viser figur 4.3, at der er 84 % af deltagerne, der er meget enige (42 %) eller enige (42 %) i, at det har været tiden og kræfterne værd at deltage i kurset. 13 % er hverken enige eller uenige, mens 3 % er meget uenige. Tilsvarende fordelinger tegner sig ift. spørgsmål, der handler om, hvorvidt deltagerne vil fortælle andre, at kurset er godt, og at kurset var relevant ift.

deltagernes situation, samt om kurset har motiveret dem til at arbejde med deres symptomer på stress, angst og depression.

TABEL 4.3

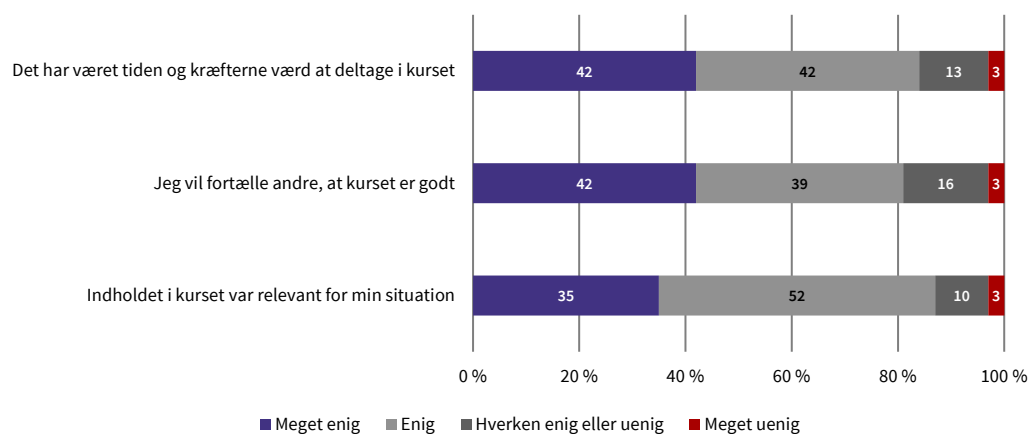
I hvilken grad har du samlet set fået udbytte af at deltage kurset?

	Antal	Procent
I høj grad	13	42 %
I nogen grad	17	55 %
I mindre grad	1	3 %
Total	31	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

FIGUR 4.3

Oplevelse af udbytte af "Godt igennem uddannelse" (n = 31)

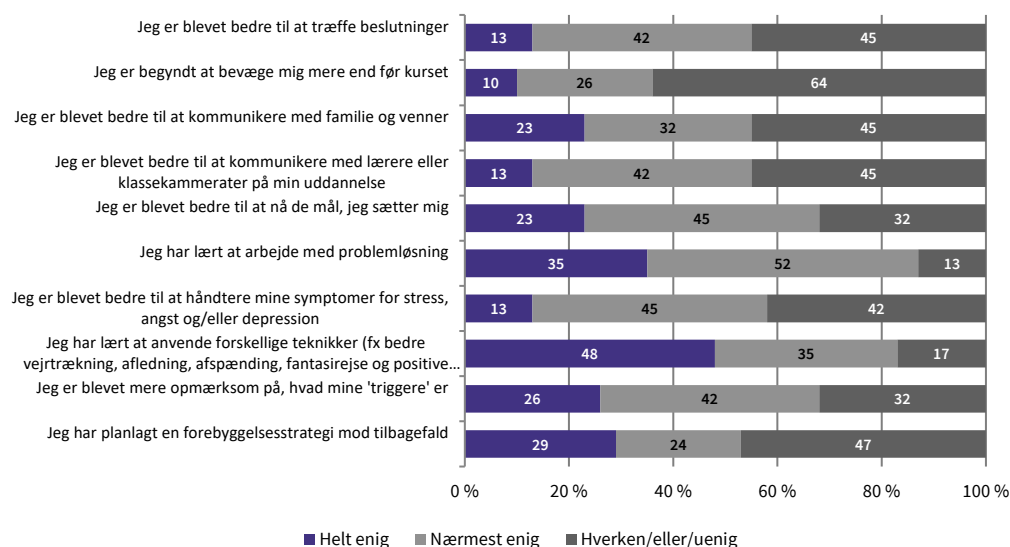
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Note: Der er ingen respondenter, der har svaret "Uenig". Derfor fremgår denne svarkategori ikke af figuren.

Figur 4.4. giver et overblik over, hvordan deltagerne vurderer forskellige indikatorer for udbytte i spørgeskemaundersøgelsen. Her fremgår det, at deltagerne især erklærer sig enige i, at de har lært forskellige teknikker. I alt 83 % af deltagerne erklærer sig helt (48 %) eller nærmest enige (35 %) i dette udsagn. Derudover viser figuren, at 87 % af deltagerne er helt (35 %) eller nærmest enige (52 %) i, at det har lært at arbejde med problemløsning. Omvendt er det kun 36 % af deltagerne, der er helt (10 %) eller nærmest enige (26 %) i, at de er begyndt at bevæge sig mere end før kurset.

FIGUR 4.4

Forskellige slags udbytte af "Godt igennem uddannelse" (n = 39)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Note: I denne figur er svarkategorierne "Hverken/eller", "Uenig", "Helt uenig" slået sammen af hensyn til overskueligheden.

De nedenstående afsnit udfolder de forskellige typer af udbytte, som instruktører og deltagere oplever, at kurset giver, baseret på analyse af kvalitative og kvantitative data. Her præsenterer vi også foreløbige resultater fra spørgeskemaundersøgelsen vedr. deltagernes udvikling ift. forskellige udbytteindikatorer. Datamaterialet er imidlertid så begrænset, at det ikke er muligt at udlede, om udviklingerne er signifikante, og yderligere kvantitative opgørelser af deltagernes udbytte må afvente den afsluttende evaluering, hvor indsatsen er blevet udbredt til en større deltagerkreds.

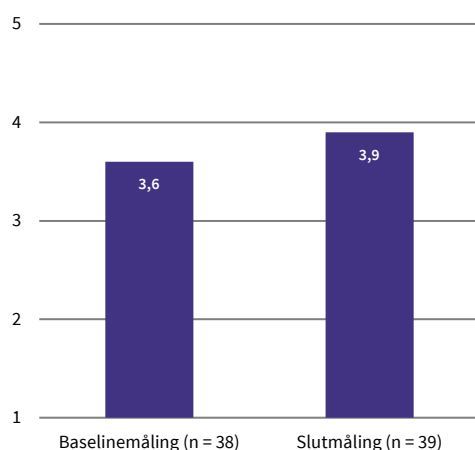
4.3.2 Kurset styrker deltagernes oplevelse af mestring

Den kvalitative analyse viser en oplevelse blandt deltagere og instruktører af, at kurset styrker deltagernes mestringskompetencer på forskellig vis, således at de i højere grad bliver i stand til forebygge og handle ift. deres udfordringer.

Når man ser på udviklingen i deltagernes oplevelse af at kunne mestre deres symptomer fra baseline- til slutmåling i spørgeskemaundersøgelsen, ses en tendens til en mindre – men dog positiv – udvikling. Målingen er baseret på en såkaldt self-efficacy-skala, der omhandler deltagernes mestring af symptomer. Figur 4.5 viser gennemsnittet af scoren ved hhv. baseline- og slutmåling.

FIGUR 4.5

Deltagernes oplevelse af at kunne mestre symptomer (self-efficacy)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Note: Indekset er baseret på følgende Indikatorer: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dine symptomer på stress, angst eller depression? 1) Der er meget, jeg kan gøre for at kontrollere mine symptomer, 2) Hvad jeg gør, kan afgøre, om mine symptomer bliver værre eller bedre, 3) Forløbet af min lidelse afhænger af mig, 4) Intet, jeg gør, vil kunne påvirke min symptomer (omvendt skala), 5) Jeg har styrken til at påvirke mine symptomer, 6) Mine handlinger vil ikke påvirke udfaldet af min lidelse (omvendt skala).

Tryghed gennem værktøjer og handlemuligheder

Blandt instruktører og deltagere fremhæves det som et centralt udbytte af kurset, at deltagerne gennem kurset får værktøjer, der gør dem i stand til at handle, når de får det svært. Det giver ifølge deltagerne en tryghed, fordi de ikke føler sig magtesløse, men oplever, at de har noget at gribe til i svære situationer. På tværs af skoler peger deltagerne især på arbejdet med handleplaner og problemløsning som centrale redskaber. Når netop disse redskaber fremhæves, handler det ifølge instruktører og deltagere om, at det hjælper til at skabe et overblik over udfordringerne og blive mere konkrete og realistiske i håndteringen af dem.

En deltager med angstsymptomer beskriver fx, hvordan kurset hjalp hende i en konkret undervisningssituation med at aflede sin opmærksomhed fra en ubehagelig situation, hvor der var larm i klassen, og hvor hun ikke måtte forlade klasselokalet for læreren. Her huskede hun tilbage på de forskellige værktøjer, hun havde lært, og gjorde brug af vejtrækningsøvelserne og satte musik i ørerne for at dæmpe larmen. Med redskaber som disse i værktøjskassen oplever hun, at hun bedre kan overskue undervisningen og overskue at møde op til timerne.

Selvtillid og tro på sig selv

Et andet udbytte, som både deltagere og instruktører peger på, er, at deltagerne opnår en større selvtillid. Instruktørerne oplever, at nogle deltagere får en større tro på sig selv, bl.a. fordi kurset er med til at synliggøre deltagerne arbejde med sig selv og udvikling undervejs. Her fremhæver de især arbejdet med handleplaner, fordi deltagerne vha. handleplanerne sætter sig nogle klare mål, som der bliver fulgt op på, og det bliver synligt for en, at man lykkes.

Nogle deltagere fortæller, at de er lykkedes med at fastholde gode vaner gennem hele kurset, fordi de har sat sig konkrete mål, som de har været opsat på at holde fast i. Disse deltagere giver udtryk for, at det føles "enormt stærkt" at opdage, at man faktisk kan ændre sine vaner.

Større accept af sig selv, egne udfordringer og behov

I forlængelse af overstående peger deltagere og instruktører også på, at kurset kan bidrage til større accept og ro omkring den situation, deltagerne er i. Det er en udbredt oplevelse blandt deltagerne, at de er blevet bedre til at forstå og acceptere deres situation. For nogle deltagere har det været en erkendelse, at deres udfordringer ikke bare forsvinder af sig selv, men at de er et livsvilkår, som de kan vælge at arbejde med – og som en deltager beskriver det – "at få det bedste ud af situationen". Derudover giver nogle deltagere udtryk for, at kurset har hjulpet dem til at blive bedre til at sætte grænser og mærke efter, ift. hvordan de har det, og hvornår noget ikke er gavnligt for dem. Det kan både handle om at turde at sige nej til ting, man ikke har overskud til, og om at opstille regler for, hvordan man vil bruge sin tid. En deltager beskriver fx, hvordan hun som en del af kurset har formuleret og efterlevet en handleplan, der tilsiger, at hun skal lægge skolearbejdet fra sig på et vist tidspunkt om aftenen. Det har haft stor indflydelse på hendes skolehverdag, fordi hun nu oplever at få mere søvn og derfor have mere energi – både fagligt og socialt – den følgende dag.

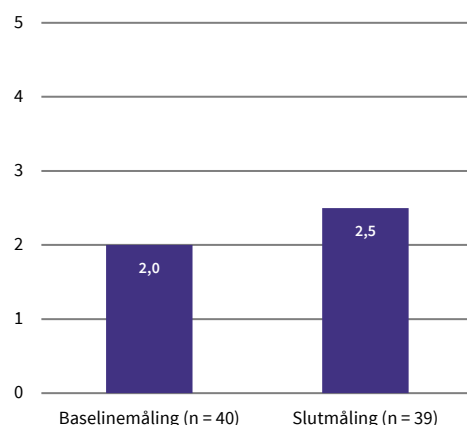
4.3.3 Kursisterne oplever bedre trivsel

Samlet set er der en oplevelse blandt deltagere og instruktører, at kurset styrker deltagernes trivsel, særligt i form af mere overskud i hverdagen både ift. det faglige og det sociale.

Når man pba. spørgeskemaundersøgelsen ser på udviklingen i deltagernes trivsel fra baseline- til slutmåling, målt vha. WHO's trivselsindeks, ses en tendens til en mindre – men dog positiv – udvikling (jf. figur 4.6).

FIGUR 4.6

Deltagernes trivsel

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Note: Indekset er baseret på WHO's trivselsmål (WHO-5) og bygger på følgende spørgsmål: Sæt kryds i det felt, som passer bedst til, hvor ofte du har oplevet eller følt følgende i de sidste 2 uger. 1) Har jeg været glad og i godt humør? 2) Har jeg følt mig rolig og afslappet? 3) Har jeg følt mig aktiv og energisk? 4) Er jeg vågnet frisk og udhvilet? 5) Har min dagligdag været fyldt med ting, der interesserer mig?

Mere overskud i hverdagen

Nogle deltagere peger på, at kurset har givet dem mere overskud i hverdagen. Overskud handler for deltagerne typisk om, at de oplever at få mere ro og overblik i hverdagen, der bl.a. giver dem

bedre plads til at få lavet lektier og afleveringer. Det kan også betyde, at de kommer hen og træne, eller slapper mere af og oplever større nærvær, når de er på skolen.

Der er også eksempler på deltagere, der beskriver, at de har fået større mod på at indgå i sociale sammenhænge. Det hænger ifølge deltagerne sammen med, at de i løbet af kurset har delt deres udfordringer med de andre deltagere og har oplevet ikke at stå alene med deres udfordringer. Gennem kurset har de også fået opbygget et fællesskab med de andre deltagere og flere instruktører fortæller, at snakken glider lettere mellem deltagerne, som kurset skrider frem. Erfaringerne fra en deltager viser, at det også er muligt at udbrede de sociale gevinster, som er opnået på kurset, til andre sammenhænge. Hun oplever fx, at hun haft lettere ved at åbne sig over for sine venner, efter at hun har åbnet sig over for de andre deltagere på kurset.

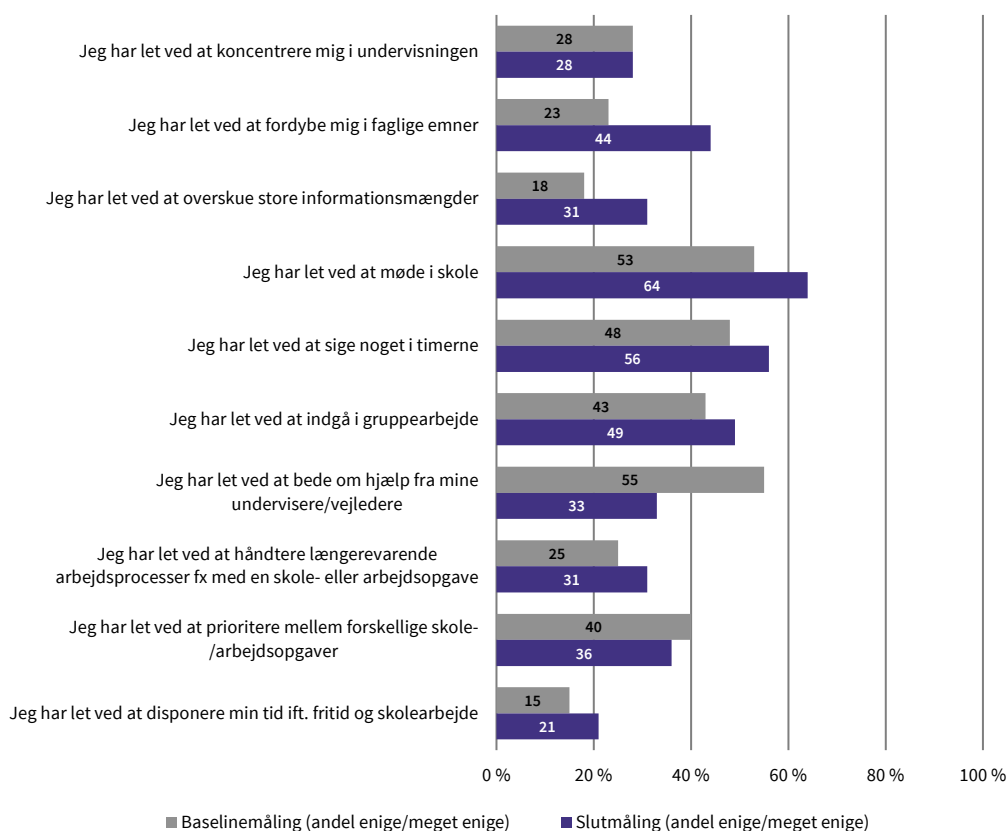
4.3.4 Kurset giver også deltagerne et uddannelsesrelateret udbytte

Som tidligere nævnt kan det være vanskeligt for deltagerne at pege på, hvordan deres erhvervede værktøjer konkret indvirker på forskellige arenaer i deres hverdag, herunder deres skolehverdag, netop fordi deltagernes livsarenaer i høj grad er forbundet og gensidigt afhængige. Dog vidner eksemplerne i overstående afsnit om, at deltagernes udbytte i høj grad knytter an til deres skolehverdag, både ift. socialt overskud, studieteknikker, søvn etc.

Når man pba. spørgeskemaundersøgelsen ser på udviklingen i forskellige indikatorer, knyttet til deltagernes skolehverdag, ser man et blandet billede. De indikatorer, der knytter sig til mere grundlæggende personlige egenskaber eller livsfærdigheder såsom optimisme eller vedholdenhed, viser ikke nogen entydig udvikling. Hvis man dykker ned i en række uddannelsesrelaterede indikatorer, ser man i de fleste tilfælde en positiv udvikling (jf. figur 4.7). Dog ikke for alle. Som tidligere nævnt er datagrundlaget imidlertid for begrænset til meningsfuldt at belyse udviklingen yderligere i dette notat, og analyserne vil derfor blive gentaget i den afsluttende evaluering.

FIGUR 4.7

Overblik over udvikling i uddannelsesrelaterede indikatorer (n = 19)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (baseline og slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Note: I figuren indgår kun deltagere, der både har besvaret baselinemålingen og slutmålingen.

4.3.5 Forventninger til udbytte på længere sigt

På interviewtidspunktet har deltagerne netop afsluttet kurset og har svært ved at vide, om kurset også vil kunne hjælpe dem på længere sigt. Deltagere og instruktører har dog generelt tiltro til, at kurset også vil give deltagerne et udbytte på længere sigt, fordi fokus netop er på mestring og forebyggelse. Samtidig er der også en opmærksomhed på, at det vil kræve noget af den enkelte at fastholde kursets principper og at få indarbejdet redskaberne, så de "ligger på rygraden".

Træning af konkrete værktøjer understøtter udbytte på længere sigt

Generelt har deltagerne en forventning om, at kurset også vil have en betydning for dem på længere sigt. Deltagerne fremhæver særligt den langsigtede handleplan, som de lægger sidst i kurset, som betydningsfuld. Derudover peger de også på, at træningen af de forskellige værktøjer undervejs på kurset har givet dem konkrete erfaringer med, at de kan gøre en forskel. Derfor efterlader kurset dem også med en tiltro til, at værktøjerne kan hjælpe dem fremadrettet.

Nogle deltagere giver også udtryk for, at de er glade for, at de kan beholde kursushæftet, så de har mulighed for at genopfriske de forskellige værktøjer, hvis de får behov for det. Der er en oplevelse blandt deltagerne af, at hæftet giver dem en tryghed, selvom de færreste endnu har brugt den på interviewtidspunktet.

Trods deltagernes tro på kursets potentiale på sigt, er der også en opmærksomhed på, at det kræver vilje og vedholdenhed at holde fast i værktøjerne, når kurset er slut. Det handler bl.a. om, at det opleves som sværere at få taget hul på værktøjerne, når der ikke er nogen, der følger op efterfølgende. Derudover peger en instruktør på, at alle deltagerne ikke nødvendigvis føler sig helt hjemme i værktøjerne endnu. Der er fx nogle redskaber, de kun har afprøvet en enkelt gang, ligesom det også nævnes som en udfordring, at deltagerne selv skal være i stand til at identificere et problem, før de kan tage redskaberne i brug.

Eksempler på konkrete redskaber, deltagerne forventer, at de vil bruge fremadrettet

---

- Redskaber til afledning, fx musik i ørerne
- Arbejde med vejtrækning
- Handleplaner – på kort og længere sigt
- Viden om, hvor man kan søge hjælp
- Planlægning og strukturering – at finde kilder til overskud i hverdagen.

4.4 Infografik: Hvad siger deltagerne selv om deres udbytte?

5 Rekruttering af deltagere

I dette kapitel er der fokus på skolernes erfaringer med at rekruttere elever til indsatsen og gennemføre forsamlinger med eleverne, herunder koordinatorenes og instruktørenes vurderinger af, hvem der er i målgruppen for indsatsen. Kapitler viser, at man på skolerne har gjort sig nogle vigtige erfaringer ifm. rekruttering af deltagere. Blandt andet vil man fremover have fokus på at have tilstrækkelig tid til at rekruttere deltagere og gennemføre forsamlinger inden kursusstart. Derudover har det vist sig, at det i rekrutteringen af deltagere er vigtigt med en "personlig" tilgang til rekrutteringen, hvor man fx introducerer til kurset ude i klasserne frem for mere "upersonlige" rekrutteringskanaler som fx opslag på skolens intranet.

5.1 Kursets målgruppe

Helt overordnet er målgruppen for indsatsen elever, der har eller tidligere har haft symptomer på stress, angst og/eller depression. Konkret er der opstillet en række inklusionskriterier, som eleverne skal opfylde for at være i målgruppen for indsatsen (jf. tekstboks).

Inklusionskriterier for deltagelse

- Eleven skal være fyldt 15 år ved kursusstart og være elev på en ungdomsuddannelse.
- Der foreligger selv vurderede symptomer på angst og/eller depression og/eller stress.
- Eller der er aktuelt ingen selv vurderede symptomer, men eleven har tidligere erfaringer med angst og/eller depression og/eller stress.
- Der er et ønske om at deltage i en gruppe, og eleven er indstillet på at arbejde med hjælp til selvhjælp.
- Eleven kan modtage og bearbejde information på et niveau, hvor det vurderes, at vedkommende vil få et udbytte af kurset.
- Eleven deltager frivilligt.

Før en elev kan tilbydes en plads på kurset, skal vedkommende deltage i en kort forsamling med en medarbejder for at afdække, om vedkommende opfylder inklusionskriterierne. Derudover er der ved forsamlingen fokus på elevens motivation.

5.2 Skolernes erfaringer med rekruttering af elever

Rekruttering til kurset er foregået på de enkelte uddannelsesinstitutioner. Typisk har det været en underviser eller en trivselsmedarbejder/studievejleder, der har rekrutteret potentielle deltagere til kurset. Gennem deres kontinuerlige kontakt til eleverne har disse medarbejdere ofte blik for, hvilke elever der mistrives og evt. kan have gavn af indsatsen. På skolerne har man dog også haft fokus på at rekruttere elever, der ikke allerede er i kontakt med studievejledningen.

Helt overordnet har man på skolerne oplevet, at det ved første gennemløb af kurset var vanskeligt at rekruttere nok elever. Det skyldes bl.a., at nogle koordinatore i første omgang var lidt tilbageholdende med deres rekruttering, fordi de var usikre på, hvor populært kurset vil blive. En anden faktor, der har haft betydning for rekrutteringen på nogle skoler, er, at der var utrolig kort tid til at rekruttere, inden kurset gik i gang. Det betød, at en del potentielle deltagere allerede havde planer for den kommende tid og derfor ikke kunne tilslutte sig kurset. Generelt er oplevelsen blandt koordinatorene, at de efter gennemførsel af første gennemløb er bedre klædt på til rekrutteringsprocessen. Særligt fordi man har erfaret, at det er vigtigt at introducere til kurset mere personligt, fx ved at møde op i klasserne og fortælle om kurset, frem for de mere upersonlige kanaler som skolens intranet.

Skolerne har benyttet sig af følgende tilgange til rekruttering af elever:

- Relevante elever opfordres til at deltage af en, de allerede kender på skolen, fx mentor, studievejleder eller lærer.
- Skolen lægger fysiske foldere og informerer via inforskærme på skolen, så elever selv kan henvende sig.
- Koordinator præsenterer kurset på en fælles samling på skolen.
- Koordinator/ instruktører og evt. deltagere er ude i klasserne og fortælle om kurset.

I de følgende afsnit udfoldes det, hvilke erfaringer man har gjort sig på skolerne ift. de forskellige rekrutteringstilgange.

5.2.1 Gode erfaringer med, at studievejledningen rekrutterer kendte elever

På alle skoler har man valgt at informere den samlede studievejledning og lærere på skolen om kurset og opfordre dem til at holde øje med elever, der kunne have gavn af at deltage. På skolerne er det generelt organiseret sådan, at studievejledere og lærere kan sende elever, som de oplever som relevante til en forsamling hos koordinator for at undersøge, om kurset er relevant for den pågældende elev. Skolerne oplever det som en velfungerende tilgang til rekruttering, og flere lægger vægt på, at studievejledningen er helt afgørende for rekruttering, fordi det er dem, eleverne typisk kommer til, når de er udfordrede.

På en enkelt skole, hvor koordinator også er vejleder på skolen, har man gjort sig erfaringer med at informere den kommunale UU-vejledning om tilbuddet. Koordinatoren på skolen fortæller, at de er opmærksomme på, at der kan være elever fra skolen, der henvender sig til UU-vejledningen, men ikke til vejledningen på skolen, og som ville have gavn af kurset.

5.2.2 Velfungerende at rekruttere elever med ukendte behov i mindre fora

Skolerne er optagede af også at rekruttere elever, der kan have gavn af kurset, men som ikke allerede er i dialog med studievejledningen om udfordringer. Skolerne har typisk det informationsmateriale, der er udviklet af Komiteen, liggende tilgængeligt på skolen, ligesom der er information om kurset på inforskærme flere steder. Derudover har nogle skoler erfaringer med, at koordinator eller rektor har informeret om kurset på en fælles samling eller via skolens intranet. Skolerne oplever dog ikke, at eleverne henvender sig på baggrund af den information, de selv indhenter eller modtager i store fora, og oplever det i det hele taget som vanskeligt at rekruttere elever med støttebehov, der ikke allerede er kendt af skolen.

På nogle skoler har man valgt at informere om kurset i mindre fora, fx ved at en koordinator er taget ud i klasserne for at fortælle om kurset og give plads til, at eleverne kan stille spørgsmål. På andre skoler har man gode erfaringer med, at en ung instruktør har fortalt om kurset i skolens klasser. Skolerne oplever, at det tiltaler eleverne at høre om kurset fra en ung instruktør, der også kan fortælle om sine egne udfordringer og sætte billeder på, hvad kurset kan hjælpe med. Skolerne oplever endvidere, at det kan være lettere for nogle elever at henvende sig til en anden ung med spørgsmål og evt. efterfølgende tvivl ift. kurset. På en enkelt skole planlægger man, at tidligere deltagere skal med ud i alle skolens klasser og fortælle om kurset.

5.2.3 En balance at kommunikere om kurset, så eleverne kan se sig selv i det

Målgruppen for kurset er relativt bred og består både af elever, der er afklarede omkring deres støttebehov og fx har diagnoser, samt elever med relativt nye symptomer på angst, stress og depression. Derfor opleves det som en balancegang at kommunikere om kurset, så alle relevante elever kan se sig selv i det.

Skolerne er generelt bekymrede for, at titlen på kurset, "Godt igennem uddannelse –trods angst, stress og depression", kan afskrække nogle elever, der mistrives og har symptomer på angst, stress eller depression, men som endnu ikke selv er afklarede omkring, hvad deres udfordringer handler om. Jf. Komiteen for Sundhedsoplysning, har de udeladt undertitlen "trods angst, stress og depression" i forbindelse med implementeringen af indsatsen, og den fremgår heller ikke af hjemmesiden. Dog fortæller både koordinatorene og eleverne om, at de på nogle skoler har brugt undertitlen, når de kommunikerer om kurset. Andre koordinatorene fortæller, at de bevidst kun omtaler kurset som "Godt igennem uddannelse", når de introducerer elever hertil. Nogle deltagere fortæller, at de oplever angst, stress og depression som "tunge mærkater", de ikke identificerer sig med – også selvom de objektivt set har symptomer herpå. En elev med et relevant symptombillede for kurset, fortæller, at selv efter at hun havde hørt en instruktør fortælle om kurset i hendes klasse, var hun i tvivl om, hvorvidt hun var i målgruppen, fordi hun selv tænker, at hun har hverken angst, stress eller depression.

Omvendt er det også et perspektiv blandt nogle koordinatorene, at man skal passe på med at udvande målgruppen. Derfor er det samtidig vigtigt at signalere, at det ikke er et kursus for alle elever, og at der skal mere til end et oplevet pres i hverdagen for at være i målgruppen. Dette kan også være en fordel ift. at rekruttere nogle typer elever. En deltager fortæller, at hun i mange år har døjet med angst og oplevede det som positivt, at ordene angst, stress og depression indgår i kursustitlen, fordi det for hende signalerer en seriøsitet ved kurset.

5.2.4 Nogle skoler har savnet flere materialer målrettet elever

Skolerne har oplevet, at meget af det materiale, de har modtaget af Komiteen, har været relativt tungt formidlet og svært at gøre brug af i en rekrutteringssammenhæng.

Skolerne efterlyser flere konkrete informationsmaterialer, som de kan hænge op på skolen i forbindelse med rekruttering såsom plakater og mere materiale, der beskriver kurset, som de kan give til interesserede elever. En koordinator foreslår desuden, at man med fordel kunne lave små film, som eleverne kunne se, gerne både én, der beskriver kurset, og en, hvor man kan møde instruktøren på kurset. Nogle koordinators har henvist til Komiteens materiale fra LÆR AT TACKLE.

Blandt deltagerne giver flere udtryk for at have savnet mere information om kurset før start. Enkelte deltagere fortæller, at de har oplevet stor usikkerhed og nervøsitet omkring kurset før opstart, fordi de vidste, at det var et gruppeforløb, samtidig med at det var uklart for dem, hvordan gruppeelementet ville udmønte sig, og hvor meget de selv skulle bidrage og dele.

5.2.5 Gode erfaringer med at lade rekruttering bero på en samlet vurdering

Skolerne har i pilotafprøvningen gjort sig konkrete erfaringer med, hvilke elever de oplever som relevante for kurset. Ud over elevens symptombillede peger koordinatorene også på elevens overskud, omfanget af udfordringer samt elevens åbenhed ift. kurset og undervisningsformen som centrale kriterier.

Ifølge programmet er det et centralt kriterium, at deltagerne har symptomer på angst, stress og/eller depression. Det er typisk koordinators opgave at identificere elever, der potentielt kunne have gavn af kurset. Det kan fx være, at en vejleder eller en lærer på skolen bliver opmærksom på, at en elev har højt fravær, angstlignende anfald i forbindelse med fremlæggelser eller opleves som stresset i skolen. Herefter er det op til koordinatoren at vurdere, om elevernes symptombillede gør kurset relevant for den enkelte elev. Her tegner pilotevalueringen et billede af, at koordinatorene ikke kun har fokus på elevernes symptombillede, men også foretager en mere generel betragtning, ift. hvorvidt den enkelte elev kan forventes at få gavn af kurset. Ud over symptomer på angst, stress og depression beskriver koordinatorene, at eleverne ofte også har udfordringer som fx ADHD og ensomhed.

På nogle skoler har man i pilotafprøvningen bevidst haft fokus på at rekruttere de mest ressourcerstærke elever i målgruppen for at sikre, at eleverne havde det nødvendige overskud til at deltage i et fysisk kursus sammen med andre. Koordinatorene har oplevet det som en fordel at gøre sig de første erfaringer med en mindre tung målgruppe, så de har en mulighed for at få programmet "under huden", før de inviterer en bredere målgruppe til at deltage i kurset. På disse skoler oplever man, at kurset virker forebyggende for deltagerne, fordi de deltager, før deres udfordringer vokser sig for store. I forlængelse heraf er der også nogle af de store campusskoler, hvor de i første omgang primært har rekrutteret fra de gymnasiale uddannelser, men senere gerne vil inkludere erhvervsuddannelserne. På nogle skoler har man en ambition om på sigt at inkludere elever med større udfordringer.

På andre skoler har man valgt allerede i pilotafprøvningen at inkludere elever med svære udfordringer. På disse skoler har man oplevet udfordringer, først og fremmest med frafald undervejs på kurset. Skolerne oplever frafaldet som en udfordring, både for de elever, der falder fra, og ift. gruppedynamikken blandt de tilbageværende elever, ikke mindst hvis der sidder meget få elever tilbage. På disse skoler overvejes det, om man fremover skal undlade at inkludere elever, hvis de fx allerede har det svært med fremmøde. Herudover er koordinatorene optagede af, hvordan man kan arbejde yderligere med at understøtte, at deltagerne fastholdes.

I forlængelse heraf peger en koordinator på, at det er en fordel på et kursus som dette, at deltagerne allerede på forhånd har et sprog for deres udfordringer og er vant til at tale om dem. Som minimum lægger koordinatoren vægt på, at det kræver en lyst til at reflektere og være nysgerrig ift. at arbejde med sig selv.

Endelig vurderer koordinatorene, at det er vigtigt, at potentielle deltagere før kursets start accepterer selve kursusformen, herunder gruppeformatet, hvor man forventes selv at være aktiv og dele egne erfaringer.

Flere af deltagerne fortæller, at de var overraskede over, at kurset var så intimt og baserer sig så meget på aktiv deltagelse. For deltagere, der ikke var forberedt på formatet, oplevedes det som intimiderende at åbne sig over for andre om et sårbart emne, også selvom de efterfølgende blev glade for undervisningsformen. Samtidig beskriver nogle koordinatore, at de har oplevet elever, der har fravalgt at deltage på kurset, fordi de ikke kan se sig selv i undervisningsformen. Dette understreger vigtigheden af en tydelig forventningsafstemning ifm. rekrutteringen.

5.3 Koordinatorernes erfaringer med forsamtaler

"Godt igennem uddannelse" bygger, som tidligere nævnt, på et evidensbaseret program, der sætter nogle klare rammer for, hvordan koordinator skal udvælge relevante kursusdeltagere. Det betyder bl.a., at forsamtaler er bygget op omkring et fast format med en spørgeguide som omdrejningspunkt.

De følgende afsnit fokuserer på koordinatorens oplevelse af, hvordan de er klædt på til forsamtaler, samt skolernes oplevelse af forsamtaler som et redskab til udvælgelse af relevante deltagere.

5.3.1 Begrænset udbytte af webinarer for fagpersoner

Forud for skolens deltagelse bliver alle koordinatore inviteret til et webinar, der har til formål at klæde dem på til at afholde forsamtaler med elever og vurdere, om de er i målgruppen for kurset.

Generelt oplever koordinatorene at få et relativt lille udbytte af webinar, hvilket hænger sammen med en grundlæggende oplevelse af, at de qua deres baggrund og viden om målgruppen allerede er i stand til at vurdere, hvilke elever der er i målgruppe for indsatsen. Dog er der bred enighed om, at det er et fint tilbud, der kan være relevant for mindre erfarne koordinatore.

I tilfredshedsundersøgelsen, der gennemføres blandt koordinatore umiddelbart efter webinar, vurderes det imidlertid ganske positivt, både ift. at give deltagerne vigtig viden om indsatsen, ift. at ruste dem til at gennemføre forsamtaler og ift. at gøre det tydeligere for dem, hvilke elever der kunne have gavn af indsatsen. Dog er der nogle af deltagerne på webinar, der giver udtryk for, at der var for meget vægt på generel info om indsatsen og for lidt fokus på selve forsamtalen. Ift. det praktiske angiver nogle af deltagerne, at de ville foretrække, at webinar lå tidligere på dagen.

5.3.2 Forskellig praksis ved forsamtaler

På skolerne har man forskellige erfaringer med afholdelse af forsamtaler. På nogle skoler har man slet ikke afholdt forsamtaler, grundet tidspres op til kursusstart, eller fordi koordinator i forvejen har kendt den enkelte elev meget godt. I det hele taget er koordinatorene generelt opmærksomme på, at man til næste kursus skal tidligere i gang med rekruttering og forsamtaler, end det har været tilfældet i pilotafprøvningen.

På de skoler, hvor man har afholdt forsamtaler, er det forskelligt, om det fx er en studievejleder, der kort har talt med en kendt elev om kurset, eller om der er blevet holdt en decideret forsamtale med afsæt i guiden fra Komiteen. Nogle koordinatore har fulgt guiden tæt, mens andre har oplevet, at den er for kompleks og omfattende, hvorfor de har lavet deres egen "pixiudgave" af guiden, som de

bruger i samtalerne. Det handler blandt andet om, at nogle koordinatore har oplevet et behov for at nedtone et fokus på sygdom og diagnoser i samtalerne med eleverne for ikke at afskrække elever, der har relevante symptomer ift. at deltage på kurset, men som ikke identificerer sig med angst, stress eller depression.

6 Format, indhold og materialer

Dette kapitel har fokus på skolernes erfaringer med selve kurset og kursusmaterialer. Kapitlet viser, at skolerne generelt er positive omkring kursets format og indhold, men også at det kræver tilvænning for instruktørerne at arbejde med et meget fast format. Samtidig viser kapitlet, at instruktører og deltagere oplever, at både de konkrete værktøjer, peer-elementet og ung-til-ung-formidling bidrager positivt til deltagernes oplevelse af kurset og deres motivation. Koordinatorer og instruktører oplever kursusmaterialerne som professionelle og gennemarbejdede, men efterlyser samtidig en lettere instruktørmanual og tydeligere kobling til kursushæftet.

6.1 Kursusformat og -indhold

Koordinatorer og instruktører er generelt positive omkring kursusformatet. De forhold, de lægger vægt på som centrale ved kurset, er:

- Et fast format
- Konkrete værktøjer i fokus
- Peer-elementet, hvor man deltager sammen med andre unge
- Ung-til-ung-formidling.

Skolernes perspektiver på kursusformatet og kursets indhold gennemgås i de følgende afsnit.

6.1.1 Det faste format kræver tilvænning

"Godt igennem uddannelse" er bygget som et fast format med en instruktørmanual som omdrejningspunkt, hvor der er klare anvisninger til struktur og indhold for de enkelte moduler, som skal følges relativt tæt. Der er flere årsager til dette. For det første har det til formål at sikre et ensartet kursus, der tillader, at også instruktører uden undervisningsforudsætninger kan forestå kurset. For det andet er der også en pædagogisk pointe i en stram og forudsigelig struktur, der er velegnet til målgruppen.

Blandt nogle af de involverede har det faste format været en tilgang, der har skabt lidt modstand og krævet tilvænning. Der gives udtryk for, at det har været udfordrende at gøre materialet levende, og der tegner sig en vis usikkerhed, ift. hvor tro man skal være ved kursets program, og hvilket råderum man har ift. at gøre det "til sit eget". Fx er der nogle instruktører, der oplever, at det går ud over relationen til deltagerne, når man skal læse op fra manualen, bl.a. fordi der er mindre øjenkontakt, og fordi det virker mindre autentisk, når man læser op, end hvis man bruger sine egne ord. Særligt instruktører med meget undervisererfaring kan opleve det som begrænsende at skulle følge en manual og have et behov for at "løsrive sig" fra manualen.

Også blandt deltagerne gives der udtryk for, at det ikke har virket så professionelt, når instruktørerne har læst op fra instruktørmanualen. Her er oplæsningen blandt nogle deltagere blevet tolket, som at instruktørerne ikke har forberedt sig ordentligt, eller at de er uengagerede.

I forlængelse heraf er der eksempler på, at instruktører er gået lidt anderledes til en øvelse, end der har været lagt op til i manualen. Det gælder fx ift. de øvelser, hvor deltagerne skulle række hånden op, hvis de var enige. Flere instruktører fortæller, at både elever og instruktører oplevede det som meget kunstigt. Nogle instruktører omdefinerede øvelsen ved fx at sige "vi kender jo alle..." i stedet for at bede eleverne række hånden op. Herudover har nogle skoler indlagt nogle summerunder, hvor deltagerne først taler sammen to og to, før noget gennemgås i plenum, for at få gang i snakken. Jf. Komiteen er det op til instruktørerne selv, om de vil læse op af teksten, eller om de føler sig tilstrækkeligt sikre til at formidle informationerne med egne ord. Formuleringerne er tænkt som en støtte sådan, at instruktørrollen ikke kræver særlige forkundskaber ift. at undervise. Flere instruktører giver også udtryk for, at de er blevet mere glade for programmet hen ad vejen og godt kan se pointen med en detaljeret manual ift. at understøtte mindre erfarne instruktører.

6.1.2 Struktur og konkrete værktøjer er en styrke

Generelt giver koordinatore og instruktører udtryk for, at de oplever, at kurset er gennemarbejdet og velstruktureret med en rød tråd gennem alle moduler. De peger på, at de forskellige værktøjer er konkrete og lettilgængelige og bidrager til at udstyre deltagerne med en varieret værktøjskasse, der kan tilgodeses mange forskellige præferencer.

Herudover fremhæves kursets stramme struktur som en styrke. Det er både en fordel for deltagerne, at kursets form og opbygning af kursusgangene hurtigt bliver velkendt. Samtidig betyder det tilbagevendende øvelser, at det er muligt for deltagerne at blive fortrolige hermed.

Der er forskelle skolerne imellem, ift. hvordan de har oplevet den afsatte tid til de forskellige aktiviteter. Nogle oplever, at der har været rigeligt med tid, andre har savnet tid både til at komme omkring temaerne og til at holde pauser. I forlængelse heraf savner nogle instruktører, at der er mere tid til, at deltagerne kan afprøve værktøjer – af flere omgange – for at de i højere grad når at få dem under huden. Fx fremhæves humørdagbogen, forebyggelsesstrategier og håndtering af svære tanker som noget, der med fordel kunne være mere tid til og refleksion omkring på kurset, for at deltagerne ikke kun bliver introduceret til det, men oplever at få det under huden.

Derudover er der forskel fra skole til skole, ift. hvordan vægtningen mellem de forskellige elementer har fungeret. Fx var der en skole, hvor de oplevede, at redskaberne til stresshåndtering både kom sent i forløbet, og at der var afsat for kort tid til at samle op på de ting, der fyldte for gruppen. Der er enkelte aktiviteter, som nogle af instruktørerne oplever med fordel kunne komme senere i forløbet, fordi de kan opleves som lidt grænseoverskridende, fx afspænding og vejtrækningsøvelser.

6.1.3 Peer-elementet er en styrke

Koordinatorer, instruktører og deltagere oplever det som en væsentlig styrke ved kurset, at deltagerne på kurset er sammen med andre unge med lignende symptomer på angst, stress eller depression. Det handler om, at deltagerne kan opnå et tillidsfuldt fællesskab, hvor de kan lære af og støtte hinanden og opleve, at de ikke er den eneste på skolen, der oplever udfordringer af forskellig karakter.

I forlængelse heraf fortæller deltagerne, at det motiverer dem at deltage på kurset med andre unge, fordi de kan spejle sig i andre og blive inspireret af deres tanker og valg. Det er i det hele taget en pointe blandt deltagerne, at kurset bidrager til, at man kan få sine bekymringer ud af sit eget hoved og placere dem uden for sig selv som et udgangspunkt for refleksion uden for en selv.

6.1.4 Ung-til-ung-formidling og erfaring bidrager med autenticitet

Både deltagere, koordinatore og instruktører peger på, at det er en styrke ved kurset, at i hvert fald en af instruktørerne selv er ung og har erfaringer med angst, stress og/eller depression på egen krop. Det handler om, at instruktørerne fungerer som rollemødel, som deltagerne kan spejle sig i. Instruktørerne oplever, at det har været væsentligt, at de kan bruge sig selv i undervisningen og møde deltagerne med en anden forståelse. Fx fortæller en instruktør, at det har været vigtigt at vise deltagerne, at de godt forstår, at det ikke er let, at de ved, at det kan være svært "bare at stå op, gå en tur eller endda tage strømper på om morgenen", som en instruktør formulerer det.

Også blandt deltagerne lægges der vægt på, at de har tiltro til instruktørerne og det stof, de præsenterer, fordi de ved, at de selv har eller har haft de samme udfordringer, og at de har prøvet værktøjerne af. Det oplever nogle deltagere som motiverende ift. selv at give værktøjerne en chance. Deltagerne giver desuden udtryk for, at dét, at instruktører selv har oplevet udfordringer, gør det lettere selv at åbne op og dele egne erfaringer.

På en enkelt pilotskole har begge instruktører været voksne med stor erfaring fra vejledning og med den relevante målgruppe. Instruktørerne oplever her, at de ved at trække på egne erfaringer med de relevante temaer og på de eksempler, de har mødt i deres arbejde, er klædt på til at være instruktører på kurset.

6.2 Kursusmaterialer

Som en del af kurset har Komiteen udviklet en række kursusmaterialer. Det handler særligt om en instruktørmanual målrettet instruktører på kurset og et kursushæfte målrettet deltagere. Det følgende afsnit beskriver skolernes oplevelse af kursusmaterialerne.

6.2.1 Kursusmaterialerne opleves som gennemarbejdede, men lettere formater efterspørges

Generelt giver koordinatore og instruktører udtryk for, at kursusmaterialerne er gennemarbejdede og lækre visuelle. Det gælder både instruktørmanualen, kursushæftet og de informationsmaterialer, der følger med.

I instruktørmanualen beskrives detaljeret, hvordan instruktører skal gå til hver enkelt undervisningsgang, og hvad hver enkelt kursusgang konkret skal rumme. Som beskrevet i afsnit 6.1 er der forskellige holdninger til det meget faste format på skolerne. Samtidig er det et perspektiv blandt instruktører og koordinatore, at manualen bidrager til en tryghed omkring, hvilke emner man kan berøre på kurset, og hvilke ord man kan bruge herom. Det opleves som et stort ansvar for instruktører at sikre, at man faktisk hjælper deltagerne godt på vej og ikke efterlader dem et sværere sted, end da de kom. Da instruktørerne netop ikke har en særlig ekspertise på dette område, opleves det som trygt, at manualen er udarbejdet og kvalitetssikret ift. målgruppen.

Det er et perspektiv på nogle skoler, at materialet er stort, ordrigt og virker gentagende. Det handler blandt andet om, at aktiviteterne bliver beskrevet meget udførligt, selv når der er tale om aktiviteter, der er beskrevet tidligere i materialet.

I selve kursussituationen er der stor forskel på, hvor meget kursushæftet er bragt i spil, og nogle instruktører giver udtryk for, at de kunne henvise mere til hæftet i næste kursus. Deltagerne fremhæver, at selvom de ikke har brugt hæftet så meget ifm. selve kurset, er det rart at have det, så man senere kan slå op og på den måde have mulighed for at fastholde eller genopfriske sin læring.

På en enkelt skole har man gjort stor brug af redskaberne i appendiks i instruktørmanualen, som man har printet til deltagerne. Et andet sted har man med stor succes suppleret materialet med en fin notesbog, så deltagerne har kunnet tage noter til sig selv undervejs i kurset. Instruktører og koordinatorene savner også nogle steder hjælp til, hvordan de let kan finde øvelser og guide deltagere til at slå op i kursushæftet. Dette oplyser Komiteen er imødekommet i den nyeste udgave af kursushæftet.

Alle deltagere angiver i spørgeskemaundersøgelsen, at kursusmaterialet i høj (68 %) eller nogen grad (32 %) var forståeligt. Når det kommer til brugbarheden af kursushæftet, er billedet mere blandet, og der er enkelte deltagere (13 %), der angiver, at kursushæftet i mindre grad eller slet ikke har været brugbart for dem.

TABEL 6.1

I hvilken grad oplever du, at det udleverede kursushæfte var forståeligt?

	Antal	Procent
I høj grad	21	68 %
I nogen grad	10	32 %
Total	31	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

TABEL 6.2

I hvilken grad oplever du, at det udleverede kursushæfte har været brugbart for dig?

	Antal	Procent
I høj grad	8	26 %
I nogen grad	19	61 %
I mindre grad eller slet ikke	4	13 %
Total	31	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (slutmåling) blandt deltagere i kurset "Godt igennem uddannelse", gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2022.

Overordnet set gives der altså udtryk for, at Komiteen med fordel kan arbejde med overskueligheden i materialet, fx ved at skære ned på gentagende afsnit, samt at tydeliggøre koblingen til deltageres kursushæfte i instruktørmanualen.

7 Instruktørrekruttering og instruktørrollen

Dette kapitel har fokus på skolernes erfaringer med at rekruttere instruktører og med selve instruktørrollen. Kapitlet viser, at alle skoler er lykkedes med at rekruttere instruktører, men at det kan være værd at overveje frivillighedselementet i instruktørrollen mhp. fremtidig rekruttering og fastholdelse. Derudover peger erfaringerne på, at der er behov for en opmærksomhed ift. at understøtte – især unge instruktører – i deres opgaveløsning og en tydelig forventningsafstemning, ift. hvad instruktørrollen indebærer i form af tidsforbrug og kompetencer.

7.1 Erfaringer med rekruttering af instruktører og instruktørsammensætning

På alle skoler er det gået relativt nemt med at rekruttere instruktører, selvom det var noget af det, koordinatorerne indledningsvist var bekymrede for ifm. indsatsen.

I udgangspunktet lægges der i indsatsen op til, at det er unge med egne erfaringer med stress, angst og depression, der indtager instruktørrollen, pba. dokumentation for, at ung til ung formidling kan være et effektivt redskab til at motivere og inspirere målgruppen. Instruktørsammensætningen varierer imidlertid på tværs af de seks pilotskoler. Generelt har koordinatoren trukket på sit eget og studievejledningens netværk og kendskab til fx tidligere elever eller undervisere med en relevant baggrund.

På nogle skoler er det to tidligere elever, der er instruktører, på andre skoler et tidligere elev og en nuværende/tidligere underviser. På andre skoler har man rekrutteret unge eller mere erfarne folk, der tidligere har været deltagere eller instruktører på LÆR AT TACKLE-indsatsen i kommunalt regi. På en enkelt skole har ledelsen spurgt to personer fra vejledningen, om de ville være instruktører. Der synes således at være et element af pragmatik, ift. hvilken instruktørsammensætning man har valgt på den enkelte skole.

Endvidere er der forskel på, i hvilken udstrækning instruktørerne har egne erfaringer med stress, angst og/eller depression. Generelt er de unge instruktører rekrutteret med afsæt i en historik med stress, angst og/eller depression, mens rekrutteringen af de mere modne instruktører er sket ud fra forskellige andre hensyn.

På tværs af skolerne er der kun en enkelt mandlig instruktør. Det er et perspektiv blandt nogle koordinators, at det kunne være attraktivt at have flere unge mandlige instruktører repræsenteret, så mandlige elever måske bedre kunne se sig selv på kurset.

Skolerne giver samlet set udtryk for at være glade for deres instruktører, uanset hvilken model de har valgt, og planlægger at forsætte med den valgte sammensætning på skolerne. Endelig peger skolerne på, at deres respektive lokale og geografiske vilkår har indflydelse på deres mulighed for at rekruttere og fastholde instruktører på sigt. Fx om der er videregående uddannelser i området eller ej.

I de følgende afsnit udfoldes skolernes refleksion omkring instruktørsammensætning, rekruttering og fastholdelse af instruktører.

7.1.1 Fordele ved at kombinere en ung og en erfaren instruktør

Skolerne peger på fordele og ulemper ved de forskellige instruktørsammensætninger. Selvom der lægges vægt på styrken ved ung-til-ung-formidling, kan det på nogle skoler gå ud over kursusoplevelsen, hvis instruktørerne ikke har stærke formidlingskompetencer og fx er udfordrede ift. at holde tiden og formidle stoffet på en naturlig måde uden for stor usikkerhed. Det er også en pointe på skolerne, at der kan dukke svære udfordringer op, som man som instruktør ikke er klædt på til at håndtere, og som det kan være særligt svært for unge instruktører at håndtere. En instruktør fortæller fx om en kursist, der satte sig det mål, i sin handleplan, at kontakte selvmordslinjen. Flere skoler lægger vægt på, at det er vigtigt, at der er en voksen tæt involveret i kurset som koordinator eller underviser, som kan sparre, særligt med unge instruktører, efter behov. Dette lægger i tråd med, at det fremgår af materialet til koordinatorene, at en af deres opgaver netop er at være kontaktpunkt under og efter et kursus mht. sparring og mht. at samle op på en kursist, hvis en instruktør bliver bekymret.

Der ser ud til at være særligt gode erfaringer med at kombinere en ung instruktør med en erfaren instruktør, således at de kan komplementere hinanden. Det, koordinatorene og instruktørerne fremhæver ved denne kombination, er, at de både opnår den relaterbarhed, der følger med en ung rollemodel, der selv har oplevet nogle af de samme udfordringer, som deltagerne står med, samtidig med at man får en erfaren formidler, der kan understøtte den unge instruktør bl.a. ift. tidsstyring og struktur, som er med til at give en ro og en tryghed.

Blandt deltagerne sættes der pris på, at instruktørerne har forskellige erfaringer, deltagerne oplever det ikke som svært at relatere sig til de mere erfarne instruktørers fortællinger. Samtidig lægger nogle deltagere vægt på, at det opleves trygt, at der også er en voksen person til stede under kurset.

Blandt koordinatorene er det et perspektiv, at de mere erfarne instruktører, som i nogle tilfælde også er ansat på skolen, formentlig vil være mere "langtidsholdbare" end de unge, således at det bliver lettere at fastholde viden og erfaring over tid, således at der kan bevares en vis grad af kontinuitet, hvis en af instruktørerne er gennemgående.

Dog er erfaringsgrundlaget endnu for spinkelt til at udlede, om det styrker deltagernes udbytte af kurset, når undervisningen foretages af en ung og en erfaren instruktør.

7.1.2 Frivillighed kan udfordre rekruttering og fastholdelse på sigt

Selvom det ikke har været svært at rekruttere instruktører, peger skolerne på, at frivillighed kan være en udfordring ift. rekruttering – og især fastholdelse af instruktører over tid.

Der er stor forskel på, hvordan skolerne har grebet fastholdelse an. Langt de fleste skoler har givet instruktørerne penge eller en gave som en anerkendelse for deres arbejde, men i de fleste tilfælde

er belønningen symbolsk. De steder, hvor instruktører er ansatte på skolen, lægges kurset ind i deres skema og udgør en del af deres arbejde, som de får løn for.

Instruktørerne giver udtryk for, at deres primære motivation for at påtage sig instruktørrollen er, at de får mulighed for at gøre en forskel for de unge og virkeliggøre et tilbud, de selv havde ønsket, da de gik i skole. Derudover fremhæver de også erfaringen og certificeringen som en gevinst ift. instruktørrollen. Endelig er der også flere, der peger på, at de selv får udbytte af at arbejde så indgående med de redskaber, kurset tilbyder, således at de selv får de dem bedre "ind under huden" eller på "rygraden".

På trods af disse gevinster, der er forbundet med instruktørrollen, er det alligevel også et udbredt perspektiv, at det er en krævende opgave, der for flere af de unge instruktører sker på bekostning af lønnet arbejde. Dette kan i sidste ende udfordre fastholdelsen. I de tilfælde, hvor den ene instruktør er ansat på skolen, kan det også skabe en vis ubalance, hvis vilkårene for ansættelsen ikke er ens.

I og med at det kræver en indsats at uddanne instruktørerne, samtidig med at instruktørerne giver udtryk for, at de undervejs i forløbet bliver mere sikre og stærke i instruktørrollen, kan der være gode grunde til at prioritere fastholdelsen af instruktører. Derudover peges der også på, at man ved at lønne opgaven kan signalere, at indsatsen er vigtig og prioriteret, og i sidste ende vil man derigennem kunne være mere selektiv i rekrutteringen af instruktører og i højere grad stille krav.

Ud over løn er der også en erfaren koordinator, der peger på betydningen af på anden vis at gøre det attraktivt for instruktørerne at fortsætte på kurset. Konkret arbejder hun med at rekruttere flere instruktører, så der bliver skabt et større fagligt fællesskab, hvor det også bliver muligt at vikariere for hinanden. Hun peger på vigtigheden af løbende at "pleje" instruktørporteføljen – at "kræse" for dem – at understøtte dem ift. det praktiske og også gøre noget ud af det relationelle, så de føler sig knyttet til resten af holdet omkring indsatsen. I forlængelse heraf peger hun også på, at det på sigt måske kan være med til at fastholde instruktørerne lidt længere, hvis de har mulighed for løbende at udvikle sig, fx hvis der var nogle "videregående" tilbud om kompetenceudvikling.

7.2 Erfaringer med instruktørrollen

Både koordinatoren, instruktører og deltagere peger på instruktørerne som en afgørende ingrediens i indsatsen. Derfor kan instruktøropgaven også opleves som krævende og stiller en række krav til instruktørerne i form af blandt andet relationskompetence og evnen til at skabe et trygt rum. Samtidig kan det for koordinatoren – og til en vis grad også instruktørerne selv – være svært at afgøre, hvor store udfordringer de unge instruktører selv kan have på kursustidspunktet for på den ene side at være relaterbare og på den anden side robuste nok til at kunne løfte opgaven. I forlængelse heraf er der på skolerne en opmærksomhed på at passe på instruktørerne både før, under og efter kurset.

7.2.1 Vigtigt med forventningsafstemning, ift. hvad instruktørrollen kræver

Det er forskelligt, hvor krævende instruktørerne giver udtryk for, at det er at være instruktør på "Godt igennem uddannelse". Ud over selve afviklingen af kurset peger instruktørerne på, at de oplever, at der er en del forberedelse samt transporttid.

Nogle giver udtryk for at det har været mere tidskrævende, end de havde fået stillet i udsigt, og peger på vigtigheden af en realistisk forventningsafstemning, ift. hvad opgaven indebærer, når nye

instruktører skal rekrutteres. Mens nogle oplever, at de kan nøjes med at mødes en time før og læse lidt op hver især, oplever andre at skulle påregne fire timer ugentligt.

I det hele taget er der forskelle, ift. hvordan instruktører og evt. koordinator forbereder undervisningen, og i hvilken grad de gør det i fællesskab. Koordinatorens roller hænger i høj grad sammen med, hvor selvstændigt instruktørerne forventes at varetage kurset, og hvor meget sparring de har behov for. På de skoler, hvor instruktørteamet udgøres af to unge instruktører, er koordinatoren typisk tættere på kurset, både ift. det praktiske og ift. undervisning og sparring med instruktørerne. Det handler både om at aflaste de unge instruktører og understøtte, at de er trygge i rollen. På de skoler, hvor instruktørteamet består af en ung og en mere erfaren instruktør, fx med undervisererfaring, er der en tendens til, at instruktørerne i højere grad selv sparrer med hinanden og tilrettelægger opgaverne ifm. afholdelsen af kurset, så det giver mening for dem.

7.2.2 Vigtige instruktørkompetencer og etiske overvejelser vedr. unge instruktører

Et helt centralt element i indsatsen er, at man som instruktør skal være relaterbar og en rollemodel, som kan vise vejen og være et eksempel på, at selvom man har det svært, kan man lære at håndtere sine udfordringer og fx få en uddannelse. Derudover er noget af det, deltagerne fremhæver, instruktørernes relationskompetence og evne til at skabe et trygt rum. Nogle af instruktørerne peger også på det relationelle som det allervigtigste og noget, man bevidst prioriterer ifm. kurset, fx at få styr på deltagerens navne og huske at følge op, hvis en deltager fx har fortalt, at de skal til køreprøve el. lign.

Et andet element i programmet er, at instruktørerne selv har erfaringer med en eller flere af de udfordringer, kurset handler om. Et spørgsmål her er imidlertid, hvornår man er nok "ude på den anden side" til at kunne opfylde rollen som rollemodel. Det er en overvejelse, koordinatorene har gjort sig ifm. rekrutteringen af instruktørerne, og også et spørgsmål, instruktørerne har stillet sig selv, inden de sagde ja til opgaven. Her er det en vurderingssag, om instruktøren er robust nok til opgaven både ift. det processuelle omkring kurset og det relationelle ift. deltagerne. Løbende har flere koordinators derfor også beskrevet, at de har haft en rolle ift. at understøtte og "passe på" instruktørerne i det omfang, der har været behov for det.

Netop fordi man som ung instruktør har en rolle i at bringe sig selv i spil, giver nogle af instruktørerne udtryk for, at der kan være behov for, at koordinatorene hjælper med at klæde instruktørerne på til de dilemmaer, der knytter sig til denne rolle. Fx nogle redskaber til, hvordan man passer på sig selv i relationen til deltagerne. De gælder fx i de tilfælde, hvor en ung instruktør er ude i klasserne på en skole for at rekruttere elever, og eleverne efterfølgende henvender sig direkte. Det gælder også i de tilfælde, hvor der som led i kurset oprettes et online forum, hvor deltagerne kan kontakte hinanden og instruktører uden for rammerne af kurset. Det kan også handle om, at deltagerne har nogle udfordringer, der er tungere end det, kurset kan rumme. Denne position kan indebære nogle dilemmaer og stiller krav til en høj grad af integritet og modenhed hos instruktøren.

Det vil være vigtigt at have en opmærksomhed på dette, når nye koordinators og instruktører skal rekrutteres og kompetenceudvikles.

8 Kompetenceudvikling

Dette kapitel har fokus på skolernes erfaringer med de kompetenceudviklingsaktiviteter, der er en del af "Godt igennem uddannelse". Kapitlet viser, at der generelt er stor tilfredshed med den gennemførte kompetenceudvikling og med dialogen med Komiteen. Kapitlet viser også, at der er forskellige behov for kompetenceudvikling, afhængig af den enkelte instruktørs baggrund og erfaring.

8.1 Kompetenceudviklingsaktiviteter

Som en del af programmet indgår der er række forskellige kompetenceudviklingsaktiviteter og tiltag, der varetages af Komiteen og har til hensigt at klæde koordinatore og instruktører på til indsatsen, herunder:

- Instruktørkursus (internat og virtuel undervisning)
- Vejledning
- Løbende dialog med Komiteen.

Derudover er der gennemført et webinar mhp. at klæde koordinatore og evt. andre fagpersoner på til at rekruttere elever og gennemføre forsamlinger (jf. afsnit 5.3.1).

8.1.1 Generel tilfredshed med den gennemførte kompetenceudvikling

Generelt er der stor tilfredshed med kompetenceudviklingen og kursusmaterialer, og både koordinatore og instruktører har følt sig godt klædt på til at varetage deres opgaver.

Det er særligt den første del af kurset, der består af et to dages internat på Comwell Hotel, der fremhæves positivt. Her deltager både instruktører og koordinatore, og deres oplevelse er, at kurset er veltilrettelagt, og at underviserne er velforberedte.

Den virtuelle del af instruktørkurset omtales i mere jævne vendinger som "fint" eller "lidt tungt", særligt pga. det virtuelle format. Omvendt er der også en anerkendelse af, at det virtuelle format er mere fleksibelt og ikke i samme grad kræver, at der skal tages en hel dag ud af kalenderen.

8.1.2 Erfaringer med instruktøruddannelsen afhænger af underviserforudsætninger

På trods af de positive erfaringer med kompetenceudviklingen er det imidlertid en gennemgående pointe, at underviserforudsætningerne blandt instruktør og koordinatore er ret forskellige. Det betyder også, at der er forskel på deres oplevelser af kompetenceudviklingen.

Nogle af de erfarne undervisere kan være lidt forbeholdne over for det meget faste format, mens det for de mere uerfarne instruktører kan være en tryghed. Samtidig er der også blandede oplevelser med formen under kompetenceudviklingen med undervisningsøvelser osv., som er en del af instruktørkurset.

For de mere uerfarne instruktører kan det desuden opleves som grænseoverskridende at skulle "performe" over for de andre instruktører og koordinatore, særligt når der er instruktører med meget lidt undervisererfaring i gruppen. Grundlæggende giver de yngre instruktører dog udtryk for, at der blev taget godt imod dem, og at det var hjælpsomt for dem at få øvet instruktørrollen.

Instruktører og koordinatore på de forskellige skoler vurderer desuden, at det er godt givet ud at være på kursus sammen, fordi de får at fælles afsæt og lærer hinanden at kende. I og med at det er en så "broget" forsamling af koordinatore samt unge og mere erfarne instruktører, er et perspektiv, der kommer til udtryk, at det også kunne være frugtbart, hvis den unge del af instruktørmiljøet på tværs af skoler blev understøttet lidt mere som en del af instruktørkurset.

8.1.3 Vejledning opleves som grænseoverskridende, men konstruktiv

Som en del af kompetenceudviklingen og kvalitetssikring af indsatsen modtager instruktørerne vejledning af Komiteen tre gange i løbet af de to første kurser, man som instruktør afholder. Her overværer en vejleder et modul og giver feedback til instruktørerne på den baggrund.

Generelt har oplevelserne med vejledningen været positive. Dog påpeges det, at det jo også er et kontrolelement for at sikre kvaliteten af kurset, hvilket kan opleves grænseoverskridende. For nogle har det været en bekymring, om besøget ville påvirke gruppedynamikken negativt. Her det er en pointe, at rammesætningen ift. deltagerne er vigtig.

Instruktørerne har oplevet vejlederne som søde og konstruktive, og blandt nogle af instruktørerne er der en oplevelse af, at det har bidraget til at kvalificere deres indsats.

8.1.4 God dialog med Komiteen

Ud over de faste kompetenceudviklingsaktiviteter har skolerne også haft mulighed for at kontakte Komiteen løbende, hvis der er har været tvivlsspørgsmål eller andet, de har ønsket at drøfte. Her er der blandt skolerne bred enighed om, at samarbejdet med Komiteen har været velfungerende. Det opleves det som positivt, at det er nemt at få fat på Komiteen og hurtigt få afklaret usikkerheder. Koordinatorerne peger desuden på, at de oplever, at deres henvendelser bliver taget positivt imod og hurtigt håndteret.

Appendiks A – Datagrundlag og metode

Notatet bygger på interviews med ledere, koordinatore, instruktører og elever samt en spørgeskemaundersøgelse med skemaer, som elever har besvaret ved henholdsvis kursets opstart og afslutning.

De enkelte datakilder beskrives kort herunder.

Casebesøg på pilotiskoler

De kvalitative interviews er gennemført som skolebesøg op til tre uger efter sidste kursusgang er afsluttet. Et enkelt skolebesøg er gennemført virtuelt af tidsmæssige hensyn. På hver af de seks skoler er der gennemført interviews med en leder, en koordinator og instruktører. På fem ud af de seks skoler er der gennemført interviews med elever.

De kvalitative data er indsamlet i perioden maj-december 2022. Formålet med de forskellige typer interviews beskrives kort herunder:

Interviews med ledere

Der er gennemført interviews med i alt seks ledere. Interviewene havde særligt fokus på:

- Organisering, forankring og samarbejde om indsatsen lokalt, herunder:
  - Hvordan indsatsen er organiseret og samarbejdet tilrettelagt ift. planlægning af, rekruttering til og gennemførelse af indsatsen
  - Hvordan et eventuelt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionen og kommunen er organiseret
  - Erfaringer med hvad der fungerer godt/mindre godt ift. organisering, forankring og samarbejde
- Læringspunkter, muligheder og barrierer ift. udbredelse af indsatsen i stor skala og på andre uddannelsesinstitutioner.

Interviews med koordinators

Der er gennemført interviews med i alt seks koordinators. Interviewene havde særligt fokus på:

- Organisering, forankring og samarbejde om indsatsen
- Webinar for involverede medarbejdere
- Målgruppe og rekruttering til indsatsen, herunder arbejdet med forsamtaler og tilslutning til kurset
- Selve indsatsen og elevernes udbytte heraf
- Overordnede læringspunkter, muligheder og barrierer ift. udbredelse af indsatsen i stor skala og på andre uddannelsesinstitutioner.

Interviews med instruktører

Der er gennemført interviews med i alt ti instruktører. Interviewene er nogle steder gennemført som enkeltinterviews, andre steder som gruppeinterviews. Interviewene med instruktører havde særligt fokus på følgende:

- Oplevelse af indsatsen generelt, herunder forløbets indhold, form samt udbyttet for eleverne
- Oplevelse af rekrutteringsproces og -materialer, herunder oplevelse af, om det er en relevant målgruppe, der er blevet rekrutteret og deltager i forløbet
- Udbytte af instruktøruddannelsen, herunder hvordan de føler sig klædt på
- Erfaringer med materialer og redskaber til undervisningen
- Erfaringer med samarbejdet med de øvrige involverede parter på skolen
- Overordnede læringspunkter, muligheder og barrierer ift. udbredelse af indsatsen i stor skala og på andre uddannelsesinstitutioner.

Interviews med elever

Der er gennemført interviews med i alt elleve elever. Interviewene er nogle steder gennemført som enkeltinterviews, andre steder som gruppeinterviews.

Interviewene med eleverne havde særligt fokus på:

- Oplevelse af indsatsen generelt, herunder overordnet tilfredshed med forløbet
- Oplevelse af rekrutteringsprocessen, herunder forsamtale og informations-/rekrutteringsmaterialer
- Oplevelse af de syv moduler ift. indhold, form, undervisningsmetoder og -materialer, samspil med instruktørerne og relationen til de øvrige deltagere på holdet
- Elevernes oplevede relevans og udbytte af indsatsen ift. deres specifikke situation og udfordringer, herunder ift. deres trivsel, oplevelse af mestring og tro på egne evner samt livsfærdigheder i relation til uddannelse.

Der er ved udvælgelse af elever tilstræbt spredning ift. følgende kriterier:

- Elever med forskellige typer og grader af udfordringer i relation til mental sundhed
- Elever af forskelligt køn
- Elever fra forskellige årgange.

Et enkelt af interviewene er gennemført med en elev, der er faldet fra kurset. Der er gennemført færre interviews med elever, der er faldet fra indsatsen end planlagt. Det skyldes, at det har været svært at rekruttere eleverne, fordi frafald typisk skyldes, at eleverne føler sig for pressede i deres hverdag i øvrigt, til de kan overskue at deltage.

Interview med komiteen for Sundhedsoplysning

Der er gennemført et interview med Komiteen for Sundhedsoplysning. Interviewet havde særligt fokus på:

- Organisering, forankring og samarbejde om indsatsen overordnet set såvel som lokalt på skolerne, herunder:
  - Hvordan indsatsen overordnet er organiseret og samarbejdet tilrettelagt ift. planlægning af, rekruttering til og gennemførelse af indsatsen, herunder hvilke rammer er faste på tværs af uddannelsesinstitutioner, og hvilke er det op til de enkelte uddannelsesinstitutioner at fastlægge
  - Erfaringer med, hvad der fungerer godt/mindre godt ift. overordnet organisering, forankring og samarbejde om indsatsen
- Læringspunkter, muligheder og barrierer ift. udbredelse af indsatsen i stor skala og på andre uddannelsesinstitutioner.

Spørgeskemaundersøgelse blandt elever

Der gennemføres en spørgeskemaundersøgelse med alle de elever, der har deltaget i forløbet i pilotafprøvningsfasen. Der udsendes et spørgeskema af to omgange; et på første kursusgang (baseline) og et ved forløbets afslutning, dvs. i forlængelse af modul 8. Det betyder, at spørgeskemaerne er udsendt forskudt på de deltagende uddannelsesinstitutioner, afhængigt af hvornår de har igangsat deres kursusforløb.

EVA har udsendt åbne links til spørgeskemaet til koordinator på skolen, der har formidlet linket videre til instruktører, der har bedt elever besvare spørgeskemaerne i den afsatte tid til kurset.

I alt har 41 elever besvaret baselinemålingen, og 39 elever har besvaret slutmålingen. 19 elever har besvaret både baselinemålingen og slutmålingen med samme angivelse af uni-login. Af skolernes opgørelser fremgår det, at 61 elever har deltaget i kurset, og 13 elever er faldet fra, så 48 elever har afsluttet kurset. Det svarer til en svarprocent på 67 % i baselinemålingen og 81 % i slutmålingen. Ca. en tredjedel af eleverne (31 %) har besvaret både baselinemålingen og slutmålingen.

Datamaterialet på elevers udvikling i løbet af kurset er så begrænset, at det ikke er muligt at udlede, om udviklingerne blandt deltagerne er signifikante, og yderligere kvantitative opgørelser af

deltagernes udbytte må afvente den afsluttende evaluering, hvor indsatsen er blevet udbredt til en større deltagerkreds.

Spørgeskemaet har til formål at indhente viden om:

- Baggrundsinformation om deltagerne (uddannelse, alder, køn mv.)
- Elevernes udgangspunkt og udvikling på en række validerede skalaer ift. livsfærdigheder i relation uddannelse
- Det sidste spørgeskema, som udsendes i forlængelse af det afsluttende ottende modul, har desuden til formål at afdække elevernes tilfredshed med indsatsen, særligt ift. rekrutteringsprocessen samt kursets form og indhold.

Spørgeskemaundersøgelsen udgør et kvantitativt supplement til det ellers kvalitative fokus i pilot-evalueringen. Det begrænsede antal respondenter i pilotevalueringen betyder, at den kvantitative afdækning af indsatsens virkning på eleverne først for alvor finder sted ifm. slutevalueringen. Men spørgeskemaet i pilotevalueringen kan give foreløbige indikationer på elevernes udbytte.

Spørgeskemaundersøgelse blandt fagprofessionelle og pårørende, der har deltaget i webinar

Der er udsendt et kort spørgeskema på maks. 10 spørgsmål til hhv. pårørende og fagprofessionelle, der har deltaget i webinar for de to målgrupper ifm. indsatsen. Komiteen har videreformidlet linket til deltagerne i forlængelse af afholdelse af et webinar.

Spørgeskemaet har til formål at indhente viden om:

- Eget udbytte af webinar til pårørende og de redskaber, de har fået til at støtte den unge ift. dennes specifikke situation og udfordringer
- Inputs til forbedringsforslag/hvad der fungerede godt og mindre godt ved webinarets form og indhold.

Pilotevaluering af kurset "Godt igennem uddannelse"

© 2022 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

Foto: Colourbox

ISBN (www) 978-87-7182-661-6

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og
dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer
– fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk